

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO OBSZARU POWIATU KOLSKIEGO

W 2022 ROKU

Koło – marzec 2023r.

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
2. Warunki zdrowotne środowiska.....	5
2.1. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywności, Żywnienia.....	5
2.2. Ocena sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego w zakresie Epidemiologii.....	14
2.3. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Komunalnej	25
2.4. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	31
2.5. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Pracy.....	34
2.6. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży.....	38
3. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.....	46
4. Podsumowanie.....	53

1. Wstęp.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu kolskiego jest doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (PIS) z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Głównymi kierunkami działań Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kole w roku 2022 były:

- Prowadzenie działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID-19.
- Nadzór nad bezpieczeństwem sanitarno-epidemiologicznym przejść granicznych Rzeczypospolitej Polskiej i zewnętrznej granicy Unii Europejskiej w celu ochrony przed zawleczeniem wysoce niebezpiecznych chorób zakaźnych.
- Monitorowanie zagrożeń zdrowotnych występujących w innych krajach na podstawie EWRS i IHR.
- Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
- Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, w pływalniach oraz nad obiektami użyteczności publicznej, szczególnie nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.
- Eliminowanie zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne oraz sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 oraz produktami kosmetycznymi.
- Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.
- Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
- Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i monitorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
- Prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informacyjnych.
- Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.
- Doskonalenie wdrożonego systemu zarządzania opartego na wymaganiach normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności. Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”.
- Wzmoczenie struktur i dostosowanie organizacji pracy do bardziej wydajnych, skutecznych i oszczędnych działań.
- Kształtowanie pozytywnego wizerunku Państwowej Inspekcji Sanitarnej w środkach masowego przekazu, w tym w mediach społecznościowych.
- Rozszerzanie działań zapobiegających występowaniu zdarzeń korupcyjnych.
- Zapewnienie aktualności i jednolitości informacji zamieszczanych na stronach internetowych jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej (w tym BIP).
- Wdrażanie rozwiązań mających na celu realizację przepisów dotyczących ochrony sygnalistów.

- Realizowanie zadań przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu kolskiego w systemie SEPIS.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) na bazie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole (Stacji) w roku 2022 realizował zadania, określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz stosownych przepisach prawa materialnego w części dotyczącej wymagań sanitarno-przeciwepidemicznych. Działania podejmowano zgodnie z obowiązującym Regulaminem Kontroli Zarządczej i Planem Zasadniczych Zamierzeń zapewniając realizację celów i zadań, w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Obszarem działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole jest 11 gmin, w tym 7 gmin wiejskich (Babiak, Chodów, Grzegorzew, Koło, Kościelec, Olszówka, Osiek Mały), 3 gminy miejsko-wiejskie (Dąbie, Kłodawa, Przedecz) oraz 1 gmina miejska Koło. Powiat kolski zajmuje obszar 101 071 ha /1011 km², zamieszkały przez 82 314 mieszkańców (stan na 30.06.2022r.).

Z uwagi na trwający stan zagrożenia epidemicznego spowodowanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 w oparciu o obowiązujące przepisy prawa kontynuowane były działania w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Wznowiono kontrole planowane przeprowadzane bezpośrednio w obiektach nadzorowanych poszerzone o zakres zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne i elementy zagrożenia epidemicznego powodowanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 w oparciu o aktualizowane rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, a od maja 2022r. stanem zagrożenia epidemicznego.

PPIS w Kole wg kompetencji rozpatrywał na bieżąco wnioski wpływające od przedsiębiorców oraz wnioski o interwencję w przypadku zagrożenia zdrowia mieszkańców powiatu kolskiego.

Działania nadzоровe w zakresie poboru próbek wody, żywności, kosmetyków i przedmiotów użytku zrealizowano zgodnie z rocznym harmonogramem zaakceptowanym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Badania pobranych próbek prowadziły laboratoria PSSE w Koninie, WSSE w Poznaniu oraz laboratoria poza strukturą laboratorium wojewódzkiego w zależności od zakresu badań.

PPIS w Kole realizował zadania w zakresie działań Powiatowego Zespołu Reagowania Kryzysowego oraz kontynuował współpracę z jednostkami samorządowymi oraz rządowej administracji zespolonej i niezespolonej, w tym: z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Ochrony Środowiska, Państwową Inspekcją Pracy, Komendą Powiatową Straży Pożarnej, Komendą Powiatową Policji oraz lokalnymi mediami.

Przedłożona „Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu kolskiego w roku 2022” obejmuje sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego.

2. Warunki zdrowotne środowiska.

2.1. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywności i Żywienia.

2.1.1. Zakres nadzoru sanitarnego. Postępowanie administracyjne.

Na terenie powiatu kolskiego usytuowanych jest 1407 zakładów podlegających urzędowej kontroli w zakresie bezpieczeństwa żywności, w tym:

- 1395 zakładów żywności i żywienia, w tym 646 gospodarstw rolnych,
- 12 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Zakłady żywności i żywienia to obiekty: produkcji żywności, obrotu żywnością, zakłady produkcji pierwotnej, rolniczy handel detaliczny, dostawy bezpośrednie, zakłady żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego.

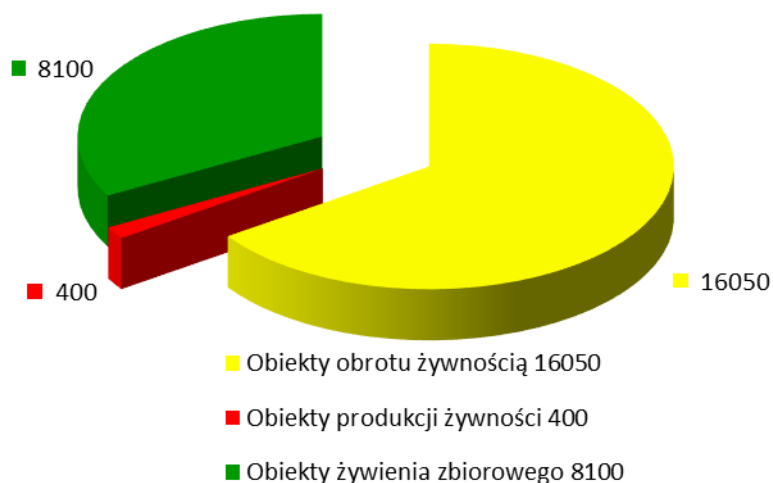
W zakresie bezpieczeństwa żywności skontrolowano ogółem 382 obiekty, z których 248 oceniono na podstawie arkuszy oceny, co stanowi 64,92%. Przeprowadzono 654 kontrole i rekontrole zakładów, w wyniku których nadano 844 oceny niskiego ryzyka, 503 średniego ryzyka i 60 wysokiego ryzyka, a w przypadku 18 nadano ocenę niezgodną (dział 1 MZ-48). Zatwierdzenie w drodze decyzji uzyskały 44 zakłady, a zmiany na wniosek przedsiębiorców naniesiono w stosunku do 33 zakładów ujętych w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Wydano 523 decyzje administracyjne, w tym:

- 29 nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych w nadzorowanych zakładach,
- 4 wstrzymujące działalność zakładu,
- 6 przedłużających wykonanie zarządzeń,
- 3 uchylające wstrzymanie działalności oraz 1 wygaszającą,
- 44 zatwierdzające nowe zakłady,
- 33 zmieniające zakres działalności zakładów znajdujących w rejestrze,
- 43 wykreślające zakłady z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli,

- 360 płatniczych za kontrole kwestionowane w wyniku stwierdzonych uchybień sanitarnych i sprawdzenie usunięcia tych uchybień.
Nałożono 117 mandatów karnych na ogólną kwotę 24550 zł.

Kwoty nałożonych mandatów karnych z podziałem na grupy obiektów w 2022 roku

Realizując plan poboru próbek pobrano 155 próbek do badań laboratoryjnych, w tym 153 próbki środków spożywczych i 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (147 urzędowych, 7 monitoringowych i 1 urzędową i monitoringową). Plan został zrealizowany w 100%.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole w 2022r. nie kierował do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wniosków o nałożenie kary pieniężnej.

2.1.2. Porównanie stanu sanitarnego grup obiektów

(wyrażone w % obiektów „niezgodnych” do stanu z roku ubiegłego).

	Rodzaj obiektów	2021 rok		2022 rok	
		Liczba obiektów ocenionych	% obiektów niezgodnych (liczba obiektów)	Liczba obiektów ocenionych	% obiektów niezgodnych (liczba obiektów)
A	Zakłady usług cateringowych	3	33,3% (1)	-	-
B	Automaty do lodów	5	20,0% (1)	-	-
C	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego, w tym zakłady małej gastronomii	20	20,0% (4)	45	15,5% (7)
D	Obiekty obrotu żywnością - sklepy	74	12,1% (9)	116	9,5% (11)

2.1.3. Ocena stanu sanitarnego najbardziej znaczących grup obiektów w prowadzonym nadzorze:

2.1.3.1. Obiekty obrotu żywnością.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole znajdują się **494** obiekty należące do grupy obiektów obrotu żywnością, takich jak: sklepy spożywcze – 265, w tym 12 marketów, 4 kioski, 28 aptek, 13 magazynów hurtowych, 47 obiektów ruchomych i tymczasowych, 76 środków transportu, 61 innych obiektów obrotu żywnością.

Skontrolowano **207** zakładów w ramach **385** kontroli, w tym **4** kontrole interwencyjne w związku z zażaleniami konsumentów dotyczącymi warunków sanitarno - higienicznych w obiektach, podejrzenia o niewłaściwą jakość zdrowotną artykułów spożywczych oraz działania systemu RASFF.

Do najczęściej stwierdzanych w obiektach uchybień należały:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładów,
- zły stan techniczny urządzeń i wyposażenia,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia,
- brak higieny sprzedaży – brak odzieży ochronnej,
- oferowanie do sprzedaży artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/dacie minimalnej trwałości,
- niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń zakładów,
- nieaktualna dokumentacja jakości wody wykorzystywanej w obiekcie,
- brak środków chemicznych do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak szkoleń pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- brak segregacji odzieży ochronnej i osobistej pracowników,
- brak deklaracji zgodności dla materiałów opakowaniowych stosowanych do pakowania żywności,
- niewłaściwe warunki magazynowania artykułów spożywczych,
- nie przestrzeganie zasad systemu HACCP i dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz niepełne opracowanie bądź brak opracowanych i wdrożonych w zakładzie procedur i instrukcji opartych na tych zasadach.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano **241** decyzji administracyjnych i nałożono **83** mandaty karne na kwotę **16050 zł**.

2.1.3.2. Obiekty produkcji żywności.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli znajduje się **695** obiektów należących do grupy zakładów produkcji żywności, takich jak: wytwórnie lodów – 1, automaty do lodów - 14, piekarnie - 10, ciastkarnie - 4, przetwórnie owocowo-warzywne i grzybowe – 3, browar – 1, zakład przemysłu zbożowo-młynarskiego - 1, zakłady produkcji pierwotnej – 510, rolniczy handel detaliczny - 4, dostawcy bezpośredni – 132.

Przy ocenie warunków sanitarnych w kontrolowanych zakładach stwierdzano uchybienia:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu, urządzeń i wyposażenia zakładu,
- niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń zakładów,
- nieaktualna dokumentacja jakości wody wykorzystywanej w obiekcie,
- brak środków chemicznych do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak aktualnego badania wyrobu gotowego,

- brak szkoleń pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- brak deklaracji zgodności/atestów jakości zdrowotnej na opakowania jednorazowego użytku wykorzystywanych w zakładzie,
- niewłaściwe warunki magazynowania artykułów spożywczych,
- nie przestrzeganie zasad systemu HACCP i dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz niepełne opracowanie bądź brak opracowanych i wdrożonych w zakładzie procedur i instrukcji opartych na tych zasadach,
- nieprawidłowe oznakowanie wyrobów gotowych.

W grupie tych obiektów przeprowadzono **45** kontroli, wydano **26** decyzji administracyjnych. oraz nałożono **2** mandaty karne na kwotę **400 zł**.

2.1.3.3. Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli ujęto **106** obiektów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 41 to zakłady małej gastronomii, 18 zakładów małej gastronomii tymczasowej lub ruchomej, 4 gospodarstwa agroturystyczne. W grupie tej **9** zakładów to nowo zatwierdzone, a w stosunku do **8** obiektów znajdujących się w rejestrze naniesiono zmiany w zakresie prowadzonej działalności w drodze decyzji.

Skontrolowanych zostało **78** zakładów. W wyniku przeprowadzonej kategoryzacji 10 zakładów uzyskało ocenę niskiego ryzyka, **80** - średniego ryzyka i **16** - wysokiego ryzyka.

Ocenę niezgodną nadano **7** obiektom, z tego 6 w zakładach małej gastronomii, zdyskwalifikowano je za stwierdzenie nieprawidłowości typu brak czystości i porządku w pomieszczeniach, nieprawidłowe warunki magazynowania (niezachowanie łańcucha chłodniczego, stwierdzenie artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości), niezachowanie higieny osobistej pracowników i braku udokumentowania stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością.

Przeprowadzono **137** kontroli, w tym **2** kontrole interwencyjne w związku z zażaleniami konsumentów dotyczącymi warunków sanitarno - higienicznych w obiektach.

Do najczęściej stwierdzonych uchybień podczas kontroli należały:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu,
- zły stan techniczny maszyn i urządzeń oraz wyposażenia wykorzystywanego w procesie produkcji/ sprzedaży,
- brak czystości i porządku pomieszczeń zakładu,
- brak segregacji żywności oraz niewłaściwe warunki magazynowania surowców/składników żywności oraz opakowań jednorazowego użytku wykorzystywanych do pakowania żywności na wynos,
- brak lub nieaktualna dokumentacja potwierdzająca jakość wody wykorzystywanej w zakładzie,
- brak lub po upływie terminu ważności stosowanych środków chemicznych przeznaczonych do mycia i dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak lub nieaktualna dokumentacja do celów sanitarno-epidemiologicznych osób mających kontakt z żywnością oraz brak zachowanej higieny osobistej pracowników – brak odzieży ochronnej,
- brak środków do higienicznego mycia i suszenia rąk,
- brak lub nieaktualne szkolenia pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- brak deklaracji zgodności na opakowania jednorazowego użytku wykorzystywane w zakładzie,
- brak opracowanych zasad systemu HACCP obejmujących zagadnienia dobrej

praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz prowadzenia dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie tych zasad,

- brak dokumentacji potwierdzającej odbiór odpadów kategorii III oraz zużytego oleju.

Wydano **99** decyzji administracyjnych, nałożono **29** mandatów karnych na kwotę **7500 zł**.

2.1.3.4. Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego (jakość żywienia w jednostkach systemu oświaty, domach pomocy społecznej i szpitalu).

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli znajdują się **94** obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym 1 szpital, 3 domy pomocy społecznej, 41 stołówek szkolnych, 3 bursy i internaty, 2 stołówki na koloniach i półkoloniach, 22 stołówki w przedszkolach, 1 stołówka w zakładach specjalnych i wychowawczych, 2 stołówki pracownicze, 6 stołówek w żłobkach i domach małego dziecka oraz 13 innych zakładów żywienia. W grupie tych zakładów **6** to nowo zatwierdzone, a w stosunku do **8** obiektów znajdujących się w rejestrze naniesiono zmiany w zakresie prowadzonej działalności w drodze decyzji.

Skontrolowanych **61** zakładów, w tym na podstawie arkusza klasyfikacyjnego **48**. Kategorię niskiego ryzyka uzyskało **11** zakładów, a **83** zakłady - ryzyka średniego.

Przeprowadzono **75** kontroli, w tym 1 kontrolę interwencyjną w stołówce szkolnej prowadzącej żywienie w systemie cateringowym. Kontrola interwencyjna podjęta była w związku z brakiem umieszczenia jadłospisu na tablicy informacyjnej, braku gramatury potraw i za wysokich cen posiłków.

Do najczęściej stwierdzonych uchybień podczas kontroli należały:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu,
- zły stan techniczny maszyn i urządzeń oraz wyposażenia wykorzystywanego w procesie produkcji/ sprzedaży,
- brak zachowanej funkcjonalności pomieszczeń zakładu – krzyżowanie się dróg technologicznych czystych z brudnymi,
- brak dokumentacji potwierdzającej jakość wody wykorzystywanej w zakładzie,
- brak szkoleń pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- nie przestrzeganie zasad GHP/GMP.

Wydano 15 decyzji administracyjnych oraz nałożono **1** mandat karny na kwotę **200 zł**.

Nadzorowano przestrzeganie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016r. poz. 1154) w stołówkach szkolnych i przedszkolnych oraz sklepikach szkolnych. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W placówkach żywienia zbiorowego zamkniętego, do których zalicza się zakłady oświatowo-wychowawcze, prowadzony jest nadzór nad warunkami przygotowywania i wydawania posiłków oraz ich jakością.

W jednostkach systemu oświaty prowadzone są dwie formy żywienia: produkcja posiłków na miejscu w stołówkach (od surowca do gotowej potrawy) oraz żywienie cateringowe.

Ocenę sposobu żywienia przeprowadzono w **44** obiektach zamkniętego żywienia zbiorowego, w których oceniono **49** jadłospisów dekadowych w następujących grupach zakładów:

- jednostkach systemu oświaty - 38 ocen

- żłobkach – 4 oceny
- blokach żywienia w szpitalu w systemie cateringowym – 3 oceny
- domach opieki społecznej – 3 oceny
- zakładach usług cateringowych – 2 oceny

Ocen jadłospisów dokonywano w oparciu o zasady racjonalnego żywienia oraz z wykorzystaniem:

- „List wspomagających ocenę żywienia w szkole, przedszkolu i żywienia całodobowego pod kątem ww. rozporządzenia”- oceny za pomocą „check list”,
- „Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków” – arkusza oceny dekadowej jadłospisów.

W placówkach opiekuńczych i służby zdrowia przeprowadzono 6 ocen jadłospisów w 3 placówkach: 3 oceny w domach opieki społecznej i 3 oceny dla pacjentów szpitala. Wśród 6 ocenionych jadłospisów 1 oceniono jako nieprawidłowy.

W jednostkach systemu oświaty przeprowadzono 38 ocen jadłospisów w 37 placówkach, 6 oceniono jako nieprawidłowe. Wyniki z przeprowadzonych ocen przekazano dyrektorom placówek szkolnych/przedszkolnych, organom prowadzącym placówki oświatowe oraz zakładom cateringowym przygotowującym posiłki ze wskazaniem obowiązku usunięcia nieprawidłowości.

2.1.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

W 2022 roku pobrano do badań laboratoryjnych **155** próbek zgodnie z planem pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu oraz 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Tabela 1 – jakość zdrowotna środków spożywczych

Rok	Środki spożywcze razem		w tym					
	Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane	Krajowe		UE		Importowane	
			Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane	Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane	Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane
2021	151	0	151	0	0	0	0	0
2022	155	0	150	0	4	0	1	0

Tabela 2 – kierunki badań próbek pobranych w 2022 roku

Mikrobiologia	85
Metale	8
Substancje dodatkowe	9
Histamina	9
Parametry jęlczenia	2
Kwas erukowy	2
WWA	6
Mikotoksyny	9
Alkaloidy pirolizydynowe	1
Pestycydy	9
Gluten + znakowanie	1
Jod	1
Azotany	1
Antybiotykooporność	2
Furani jego pochodne	1

Witaminy i inne żywieniowe (miedź, potas, magnez, kofeina)	4
Znakowanie - żywność dla określonych grup	1
Napromienianie żywności	2
Ocena organoleptyczna materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1
Migracja specyficzna materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1

Pobranych próbek żywności nie kwestionowano.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole w ramach przedsięwzięcia nt. „Realizacji planu pobierania próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności na 2022 rok” sporządzał w systemie miesięcznym sprawozdania z ww. realizacji planu pobierania próbek.

2.1.5. Badanie żywności w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole nie posiada pod swoim nadzorem zakładów produkcyjnych, które w procesie wytwarzania produktów pochodzenia roślinnego stosowałyby organizmy genetycznie zmodyfikowane. Na terenie powiatu kolskiego nie ma producentów bądź importerów żywności genetycznie modyfikowanej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole w 2022 roku realizował przedsięwzięcie nt.: „Oceny dotyczącej prowadzenia skutecznego nadzoru nad przestrzeganiem warunków określonych w rozporządzeniach Nr 1829/2003 i Nr 1830/2003 dotyczących żywności genetycznie zmodyfikowanej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO, dokumentacji towarzyszącej ww. środkom spożywczym oraz pobierania próbek” w zakładach obrotu żywnością. Nie pobierał produktów spożywczych w kierunku oznaczania organizmów genetycznie modyfikowanych.

2.1.6. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt – RASFF.

RASFF jest wspólnotowym systemem służącym do wymiany informacji, pomiędzy organami urzędowej kontroli o żywności, paszy i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych prowadzonych w wyniku zidentyfikowania takich produktów. Informacje o żywności i paszach oraz materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością, które nie spełniają wymagań przepisów prawnych i stanowią równocześnie potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów są przesyłane w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF.

W Stacji powołany jest zespół ds. zbierania i przekazywania informacji oraz zespół ekspertów dokonujących charakterystyki ryzyka na potrzeby systemu RASFF. W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole otrzymał za pośrednictwem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego **20** powiadomień o produktach, które nie spełniają wymagań przepisów prawa stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumenta, w tym: **15** alarmowych, **4** informacyjne i **1** uzupełniające.

Otrzymane w ramach systemu RASFF powiadomienia głównie dotyczyły żywności (17 powiadomień, w tym 2 suplementów diety) oraz wyrobów do kontaktu z żywnością (3 powiadomienia). Większość produktów zgłaszanych do RASFF w 2022r. pochodziło z Polski. Podjęto działania wyjaśniające w zgodzie z załączoną listą dystrybucyjną. Każdorazowo postępowanie w takich przypadkach prowadzone jest zgodnie z obowiązującą procedurą funkcjonowania systemu RASFF. Zakwestionowane produkty objęte

powiadomieniami zostały zwrócone do dostawców lub zutylizowane.

Gdy zaistnieją podejrzenia, że dana żywność może stanowić zagrożenie dla zdrowia i znajduje się w obrocie i/lub w posiadaniu konsumentów, Główny Inspektorat Sanitarny informuje o tym opinię publiczną poprzez publikację ostrzeżeń publicznych na stronach internetowych i za pomocą mediów społecznościowych. W 2022 roku na stronie internetowej GIS były publikowane ostrzeżenia dotyczące zarówno żywności jak i materiałów do kontaktu z żywnością. W ich treści wskazana jest nazwa i rodzaj żywności, charakterystyka zagrożenia oraz środki podejmowane w celu zapobieżenia rozprzestrzeniania się ryzyka, w tym również zalecenia dla konsumenta

2.1.7. Suplementy diety.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole nie ma w nadzorze producentów i importerów suplementów diety. W rejestrze zakładów ujęto 1 zarejestrowanego dystrybutora ww. produktów. Prowadzono nadzór w zakresie oznakowania suplementów diety i specyfikacji zgodnie z obowiązującymi przepisami, który dotyczył obiektów sprzedaży detalicznej i za pośrednictwem portali internetowych, oceniono pod względem znakowania 51 partii suplementów. Pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki suplementów diety w kierunku „witaminy i inne żywieniowe” (miedź, potas, kofeina). W ocenianych partiach suplementów diety i próbkach nieprawidłowości nie stwierdzono.

Prowadzono ocenę w zakresie przestrzegania wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności wzbogacanej, suplementów diety, żywności specjalnego przeznaczenia określonych w szczególności przepisami ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz rozporządzenia 1924/2006, 1169/2011, 609/2013, 432/2012. Dokonano analizy 20 środków spożywczych: suplementów diety (10 partii), żywności wzbogacanej (6 partii), żywność specjalnego przeznaczenia (4 partie). Nieprawidłowości w ocenianym zakresie nie stwierdzono.

2.1.8. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku.

Na terenie działalności PSSE w Kole nie występują wytwórnice przedmiotów użytku. W ewidencji znajduje się 12 obiektów prowadzących sprzedaż ww. przedmiotów. Zgodnie z planem pobierania próbek zrealizowano pobór 2 próbek z grupy materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością: wyroby z tworzyw sztucznych - kierunek badań ocena organoleptyczna oraz wyroby szklane, w tym kryształowe, obrzeże, wyroby kryształowe wewnątrz - kierunek badań migracja specyficzna.

Pobrane próbki były pochodzenia krajowego. Jedna próbka pobrana była w ramach urzędowej kontroli, a druga w ramach monitoringu. Pobranych próbek materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nie kwestionowano.

Ponadto realizowano przedsięwzięcie dotyczące „Oceny nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z przepisami” w zakładach produkcji i obrotu żywnością oraz żywienia zbiorowego podczas sprawowanego nadzoru. Dokonywano ocen tych wyrobów pod względem warunków ich przechowywania, źródła pochodzenia, znakowania oraz posiadania deklaracji zgodności. Oceniono 397 deklaracji zgodności materiałów i wyrobów mających kontakt z żywnością wykorzystywanych do pakowania produktów spożywczych w obiektach żywnościowo-żywnieniowych.

2.1.9. Współpraca w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Kontynuowano współpracę z następującymi jednostkami: Inspekcją Weterynaryjną opartą na podpisanym w dniu 15 listopada 2018r. porozumieniu pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kole i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kole, Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Urzędami Miast i Gmin powiatu kolskiego, Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim w Poznaniu – Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego.

W roku sprawozdawczym z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej odbyły się 3 spotkania, którego przebieg obejmował: omówienie działań wynikających z przepisów prawa o współdziałaniu między inspekcjami; omówienie wyników nadzoru w zakresie warunków obrotu żywnością na targowiskach i miejscach wyznaczonych do handlu na wolnym powietrzu; kontynuowanie działań w zakresie postępowania z odpadami gastronomicznymi w zakładach żywienia zbiorowego nadzorowanych przez PPIS; podsumowanie działań w zakresie postępowania z odpadami gastronomicznymi w zakładach żywienia zbiorowego w obiektach nadzorowanych przez PPIS w Kole; przeprowadzenie wzajemnej konsultacji dotyczącej sprawowania nadzoru nad transportem produktów spożywczych w związku z zamiarem rozszerzenia działalności podmiotów znajdujących się pod nadzorem PLW; omówienie wymagań prawnych dotyczących przekazywania na cele paszowe żywności niezawierającej produktów pochodzenia zwierzęcego i nie przeznaczonej już do spożycia przez ludzi; przeprowadzenie wzajemnej konsultacji w sprawie dostaw jaj konsumpcyjnych do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego przez podmioty prowadzące działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej; wymiana informacji na temat obiektów wspólnie nadzorowanych. Jak co roku wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzono w okresie przedświątecznym i letnim 4 kontrole w zakresie sprzedaży ryb. Podejmowano działania kontrolne podmiotów prowadzących działalność handlową na placach targowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludności w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej dotyczących śniętych ryb.

Współpraca z Urzędami Miast i Gmin w powiecie polegała na opiniowaniu i uzgadnianiu warunków sanitarno-higienicznych podczas organizowanych spotkań, imprez plenerowych dla mieszkańców, celem zapewnienia bezpieczeństwa również w zakresie żywienia i żywności. Sporządzano oceny z bezpieczeństwa sanitarnego poszczególnych gmin powiatu kolskiego i miasta Koła.

Z Wielkopolską Izbą Rolniczą Biuro Powiatowe w Kole kontynuowano współpracę w zakresie wymiany informacji o zarejestrowanych podmiotach prowadzących działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD) oraz gospodarstw rolnych prowadzących produkcję pierwotną i dostawy bezpośrednio żywności pochodzenia niezwierzęcego.

PPIS otrzymywał z Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego okresowe raporty działań związanych z wystąpieniem chorób zakaźnych zwierząt na terenie województwa wielkopolskiego Afrykański Pomór Świń (ASF).

Zgodnie z otrzymanym „Planem działania na 2022 rok dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa skontrolowano 2 gospodarstwa rolne, zajmujące się produkcją żywności pochodzenia roślinnego.

2.2. Ocena sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego w zakresie Epidemiologii.

2.2.1. Zachorowania i współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych w latach 2021-2022.

Sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu kolskiego przedstawia poniższe zestawienie jednostek chorobowych zgłaszanych przez lekarzy i prowadzonych na ich podstawie wywiadów epidemiologicznych i rejestrów zachorowań.

L.p	Kog wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2021		2022		
			I. zachorowań	zapadalność	I. zachorowań	zapadalność	
0	1	2					
1	A00	Cholera ^{UE}					
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE/PL}					
3	A01.1-3	Dury rzekome A,B,C ^{UE/PL}					
4	A02.0	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe ^{UE}	20	23,3	23	27,9
5	A02.1		posocznica ^{PL}			1	1,2
6	A02.2-8		inne zakażenia pozajelitowe ^{PL}				
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{UE}					
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL/4}				
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwtoczną ^{UE}				
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO				
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}				
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}				
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	77	89,8	56	68,0
14	A04.7-8		inne określone	1	1,2		
15	A04.9		nie określone				
16	A04		Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ^{/5}				
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe				
18	A05.1		jadem kielbasianym (botulizm) ^{UE/PL}			1	1,2
19	A05.2		wywołane przez <i>Cl. perfringens</i>				
20	A05.3-8		inne określone				
21	A05.9		nie określone				
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 ^{/6}					
23	A07.1	Lamblioza (giardioza) ^{UE}					
24	A07.2	Kryptosporydioza ^{UE}					
25	A08.0	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	9	10,5	48	58,3
26	A08.1		wywołane przez norowirusy	5	5,8	12	14,6
27	A08.2-3		inne określone	2	2,3	9	10,9
28	A08.4		nie określone	13	15,2	5	6,1
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ^{/7}	9	706,4	32	2295,5	

30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	36	42,0	98	119,1
31			w tym u dzieci do lat 2	17	1334,4	20	1434,7
32	A20	Dżuma ^{UE}					
33	A21	Tularemia ^{UE}					
34	A22	Wąglik ^{UE}					
35	A23	Bruceloza: nowe zachorowania ^{UE}					
36	A24.0	Nosacizna ^{PL}					
37	A27	Leptospiroza ^{UE}					
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{UE}					
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO					
40	A32	Listerioza ^{UE}					
41	A33-35	Tężec ^{UE}	ogółem				
42	A33		noworodków				
43	A36	Błonica ^{UE}					
44	A37	Krztusiec ^{UE}				1	1,2
45	A38	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}		1	1,2	12	14,6
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna ^{UE/PL/8}	ogółem	1	1,2		
47	A39.0;A39.8		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,2		
48	A39.1-4		posocznica				
49	A39.5-9		inna określona i nie określona				
50	wym.niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL 9}	ogółem	1	1,2	1	1,2
51	A46		róża	1	1,2	1	1,2
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego				
53	B95.0/O85		gorączka płożowa				
54	B95.0/(...)		inna określona i nie określona ^{/10}				
55	A48.1	Legionelloza	choroba legionistów ^{UE}				
56	A48.2		gorączka z Pontiac ^{PL}				
57	A50	Kila	wrodzona i noworodków				
58	A51		wczesna	1	1,2		
59	A52		późna				
60	A53		inne postacie kily i kila nie określona			2	2,4
61	A54	Rzeżączka					
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie					
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie					
64	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem ^{UE/PL}	4	4,7	15	18,2
65			neuroborelioza ^{UE}				
66	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)					
67	A75	Dur wysypkowy					

68	A78	Gorączka Q ^{UE}					
69	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy					
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{UE/PL}	wywołane dzikim wirusem				
71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego				
72	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat					
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}				
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) ^{UE}				
75	A81		inne i nie określone				
76	A82	Wścieklizna ^{UE}					
77	Z20.3/ Z24.2;Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ¹²⁾		18	21,0	12	14,6
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{PL}					
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe				
80	A81.1;A83; A85;B02.0		inne określone				
81	A86		nie określone				
82	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ^{/12}				
83	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe				
84	B00.3		opryszczkowe				
85	A87.1-9;B02.1		inne określone i nie określone			1	1,2
86	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ^{/13}				
87	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{PL}					
88	A92.0	Choroba wywołana przez wirus Chicungunya					
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{UE}					
90	A92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika					
91	A95	Żółta gorączka ^{UE}					
92	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne ^{UE}	Ebola, Marburg, Lassa ^{/14}				
93	A92.0;A96.0-1,8-9;A98.0-2,5-8,A99		inne określone i nie określone ^{/14}				
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy ^{PL}					
95	B01	Osipa wietrzna		72	84,0	438	532,1
96	B03	Osipa prawdziwa ^{UE}					
97	B05	Odra ^{UE}					
98	B06	Różyczka ^{UE}		1	1,2		
99	B08.8	Pryszczycza					
100	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}				
101	B16		typu B - ostre ^{UE/PL}				
102	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO ^{UE/PL 15)}	4	4,7	2	2,4
103	B17.1		typu C - ostre – ogółem ^{UE/PL}				

104	B17.1		typu C - ostre wg definicji UE				
105	B18.2		typu C - przewlekłe i BNO ^{UE/PL} 16)	5	5,8	6	7,3
106	B17.0,2-8; B18.8-9;B19		inne i nieokreślone				
107	B20-B24	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE/PL}					
108	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE, 17)}		4	4,7	2	2,4
109	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic) ^{UE/PL}		2	2,3	3	3,6
110	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{UE}					
111	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}					
112	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)					
113	B75	Włośnica ^{UE}					
114	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna ^{UE, 18)}	ogółem	1	1,2	4	4,9
115	B95.3/G04.2; G00.1		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu			1	1,2
116	A40.3		posocznica	1	1,2	3	3,6
117	J13;B95.3/(...)		inna określona i nieokreślona				
118	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicy w przebiegu zak. <i>E. coli</i> ^{UE, 19)}					
119	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna ^{UE/PL 22}	ogółem				
120	B96.3/G04.2; G00.0		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu				
121	A41.3		posocznica				
122	A49.2;J14; B96.3/(...)		inna określona i nie określona				
123	G01;G04.2; G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56 ^{/23}				
124	G00.2-8;G04.2		inne określone				
125	G00.9;G04.2		inne, nie określone				
126	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		1	1,2		
127	G04.8-9	Zapalenie mózgu inne i nie określone				1	1,2
128	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi ^{UE/PI 24}					
129	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	ogółem			52	63,2
130			u dzieci w wieku 0-14 lat			46	55,9
131	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona ^{UE}				
132	P35.8		Choroba wywołana przez wirus Zika				
133	P35.3-9		inne określone i nie określone				
131	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona UE				
132	P35.8		choroba wywołana przez wirus Zika UE				
133	P35.3-9		inne określone i nieokreślone 11)				
134	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza UE				
135	P37.2		listerioza UE				
136	P37.3-4,8-9		inne określone i nieokreślone 11)				

137	U04	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej ^{UE, 23)}					
138	T60	Zatrucia pestycydami – ostre ²³⁾					
139	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm ²³⁾	ryby, skorupiaki i inne produkty morza				
140	T62.0		grzyby				
141	T62.1-2		jagody i inne części roślin				
142	T64	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie ²³⁾	mikotoksyny				
143	-		dioksyny				
144	-		polichlorowane bifenyle				
145	-		inne określone i nieokreślone				
146	U07.1-2	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		3345	3902,8	2824	3430,8
147		Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)-przypadki możliwe					
Suma kontrolna				3652		3731	

Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe.

W grupie chorób szerzących się drogą pokarmową, sytuacja epidemiologiczna przedstawia się następująco:

W przeciągu kilkunastu lat nie odnotowano żadnych zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę, zatrucie grzybami oraz bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Yersinia enterocolitica*.

W roku sprawozdawczym o 10 % w stosunku do roku poprzedniego wzrosła liczba objawowych zatruc pokarmowych (wykazanych w MZ 56) wywołanych pałeczkami *Salmonella*.

Wskaźnik zapadalności wyniósł 25,8/100 tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2019	2020	2021	2022
Liczba zachorowań	19	13	20	23
Współczynnik zapadalności	21,9	15,03	23,3	27,4

Zarejestrowano 23 przypadki zachorowań na Salmonellę. W 18 przypadkach czynnikiem etiologicznym była *Salmonella Enteritidis*, w 2 przypadkach *Salmonella Spp.*, w 2 przypadkach *Salmonella Enterica* oraz w 1 przypadku *Salmonella Typhimurium*.

Nie odnotowano zachorowań na salmonellozy niepotwierdzone laboratoryjnie.

Odnotowano 2 zachorowania spośród nosicieli bezobjawowych pałeczek *Salmonella*

Lata	2019	2020	2021	2022
Liczba zachorowań	8	3	0	2
Współczynnik zapadalności	9,7	3,4	0	2,4

W roku sprawozdawczym wystąpiły 52 przypadki **biegunek u dzieci do lat 2**. Wskaźnik zapadalności wyniósł 3730,3/liczbę dzieci do lat 2.

Lata	2019	2020	2021	2022
Liczba zachorowań	106	33	26	52
Współczynnik zapadalności	7346	2304,5	2040,8	3730,3

Z 52 przypadków ogółem, 35 było hospitalizowanych, co stanowi 63,3% ogółu zachorowań oraz 17 leczonych ambulatoryjnie, co stanowi 36,7% ogółu zachorowań. 35 przypadków hospitalizowanych było na podstawie objawów klinicznych. W 6 przypadkach hospitalizacji wykonano badanie bakteriologiczne z wynikiem ujemnym, a 29 przypadków stanowiły wirusowe zakażenia jelitowe z wynikiem dodatnim. U 17 dzieci leczonych ambulatoryjnie nie wykonano żadnych badań.

Na dzień 31.12.2022r. odnotowano **3 nosiciele zarazków schorzeń jelitowych**: - dwie dziewczynki w przedziale wiekowym 5-19 lat i jeden mężczyzna w przedziale wiekowym powyżej 60 r. życia.

W roku 2022 odnotowano 1 przypadek zatrucia **toksyną botulinową**. Do zachorowania doszło w środowisku wiejskim. Zachorował mężczyzna w przedziale wiekowym 40-49 lat. Nie ustalono źródła zakażenia. Zachorowanie sporadyczne, przypadek nie importowany. Hospitalizowany w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie w Oddziale Zakaźnym. W trakcie hospitalizacji podano surowicę przeciwbotulinową.

W 2022r. odnotowano 2 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową:

- w pierwszym ognisku do zachorowania doszło w środowisku domowym. Zachorowało 2 dzieci w środowisku wiejskim. Obydwa przypadki hospitalizowane, objawowe. Nie wykryto źródła zakażenia.
- w drugim ognisku do zachorowania doszło w środowisku domowym. Zachorował mężczyzna, hospitalizowany, objawowy. Z uwagi na miejsce pracy osobę z otoczenia domowego skierowano na badanie kału w kierunku wykrycia pałeczek Salmonella. Z powodu pozytywnego wyniku badania laboratoryjnego decyzją administracyjną została odsunięta od wykonywania czynności zawodowych do dnia uzyskania 3 ujemnych wyników badania kału, co nastąpiło w roku 2023. Przypadek bezobjawowy.

W roku sprawozdawczym wykryto 47 ognisk zachorowań na choroby inne niż przenoszone drogą pokarmową. Czynnikiem etiologicznym we wszystkich przypadkach był wirus ospy wietrznej. Nie odnotowano hospitalizacji i zgonów.

Łącznie w ogniskach zachorowało 349 dzieci w tym 348 dzieci do 14 roku życia. Zarejestrowane ogniska wystąpiły w 16 przedszkolach, 19 szkołach podstawowych, 12 ogniskach domowych.

W roku bieżącym nie odnotowano ognisk zachorowań na różyczkę oraz świnkę.

Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji.

W roku sprawozdawczym odnotowano 1 zachorowanie na **krztusiec** w przedziale wiekowym 10-14 lat. Zachorowała dziewczynka, szczepiona 4 dawkami szczepionki DTP w środowisku wiejskim. Leczona ambulatoryjnie.

Lata	2019	2020	2021	2022
Liczba zachorowań	1	3	0	1
Współczynnik zapadalności	1,1	3,5	0	1,2

W roku 2022 nie odnotowano podejrzeń zachorowań na **odrę**.

W 2022r. odnotowano znaczny wzrost zachorowań na **grypę sezonową**, zarejestrowano 306 podejrzeń zachorowań na gripę oraz 52 zachorowania potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. 46 rozpoznań zarejestrowano u dzieci od 0 do 14 lat. Hospitalizacji poddano 48 osób.

W nadzorze nad gripą w systemie SENTINEL w sezonie 2021/2022 brał udział 1 podmiot leczniczy. W roku sprawozdawczym pobrano wymazy od 9 pacjentów z podejrzeniem grypy. W dwóch przypadkach wyniki były dodatnie.

Zarejestrowano 8 przypadków zachorowań na **gruźlicę płucną**. W stosunku do lat poprzednich odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań. 5 przypadków odnotowano w mieście, natomiast 3 na wsi. Współczynnik zapadalności wynosi 9,7/100 tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba zachorowań	13	9	9	6	8
Współczynnik zapadalności	14,9	10,3	10,4	7,0	9,7

Wszystkie zachorowania na gruźlicę potwierdzono bakteriologicznie. Do nadzoru lekarza rodzinnego skierowano 13 osób z kontaktu w środowisku domowym. Odnotowano 1 zgon z powodu wznowy zachorowania – mężczyzna zamieszkały na terenie miejskim.

W roku sprawozdawczym w stosunku do roku ubiegłego liczba zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu B** zmniejszyła się o 50%. Zarejestrowano 2 przypadki zachorowań - współczynnik zapadalności wynosi 4,7/100tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2019	2020	2021	2022
Liczba zachorowań	6	4	4	2
Współczynnik zapadalności	6,9	4,6	4,7	2,4

Wszystkie przypadki to zachorowania o charakterze przewlekłym. Spośród 2 zgłoszeń 2 przypadają na terenie wiejskim (1 kobieta i 1 mężczyzna).

Spośród 2 zgłoszeń, 1 osoba nie otrzymała szczepień przeciwko WZW B, natomiast druga osoba otrzymała pełny cykl szczepień.

Nadzorem epidemiologicznym objęto 6 osób z otoczenia nosicieli. Wszystkie zachorowania leczone były ambulatoryjnie.

Zarejestrowano 6 przypadków bezobjawowych nosicieli wirusa HBV, z czego 5 osób otrzymało wcześniej pełen cykl podstawowy szczepionki przeciwko temu schorzeniu.

Wszystkie osoby zostały skierowane do poradni chorób zakaźnych, a dodatkowo osoba nie zaszczepiona do lekarza rodzinnego. 4 osoby z otoczenia skierowano do objęcia nadzorem przez lekarzy rodzinnych.

W roku 2022 zarejestrowano 3 zachorowania na **nagminne zapalenie przyusznic**. Zachorowały: 6 letnia dziewczynka, nieszczepiona, w środowisku miejskim, 17 letni chłopiec, szczepiony pełnym cyklem szczepienia, w środowisku miejskim, 8 letnia dziewczynka, zaszczepiona 1 dawką szczepionki MMR Vax Pro.

Lata	2019	2020	2021	2022
Liczba zachorowań	0	1	2	3
Współczynnik zapadalności	0	1,2	2,3	3,6

Od lat nie odnotowano zachorowań na **tężec**.

W 2022 roku odnotowano 1 zachorowanie na **zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych wywołane przez Streptococcus pneumoniae**.

Zachorowała 31-letnia kobieta w środowisku miejskim. Przyjęta do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, następnie przewieziona z podejrzeniem zapalenia opon-mózgowo-rdzeniowych na Oddział Zakaźny Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego, gdzie wykonano hodowlę z płynu mózgowo-rdzeniowego.

Wykazano również 4 przypadki inwazyjnej choroby wywołanej przez **Streptococcus pneumoniae w postaci posocznicy** zachorowało 2 mężczyzn i 2 kobiety. Rozpoznanie postawiono na podstawie posiewu krwi.

Nie odnotowano zachorowań na inwazyjne choroby wywołane przez, **Hemophilus influenzae** oraz **Neisseria meningitidis**.

Nie odnotowano zachorowań na **wirusowe, surowicze, zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych**.

Nie odnotowano zachorowań na **bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych**. Odnotowano 1 przypadek zachorowania na **zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone** zachorował 10-letni chłopiec w środowisku wiejskim.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 1 przypadek **posocznicy wywołanej przez *Salmonella Enteritidis***. Zachorował mężczyzna w środowisku miejskim z obciążonym wywiadem onkologicznym. Pozytywny wynik otrzymano z posiewu krwi tlenowo i beztlenowo.

Liczba zachorowań na **boreliozę** znacznie wzrosła w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Wskaźnik zapadalności wyniósł 17,6/100 tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2019	2020	2021	2022
Liczba zachorowań	11	10	4	15
Współczynnik zapadalności	12,65	11,60	4,7	18,2

3 zachorowania wystąpiły w środowisku miejskim, **12** zachorowań wystąpiło w środowisku wiejskim. Na podstawie objawów klinicznych we wszystkich przypadkach rozpoznano postać skórną – rumień. Nie odnotowano postaci neurologicznej boreliozy. Do kontaktu z kleszczem doszło na terenie łąki, lasu, ogrodu. Zgodnie z przeprowadzonymi dochodzeniami epidemiologicznymi nikt nie chorował wcześniej na boreliozę. Zachorowania wystąpiły w okresie od miesiąca maja do grudnia.

Wirusowe zapalenie wątroby.

Zarejestrowano 6 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C. Współczynnik zapadalności wynosi 7,3/100tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2019	2020	2021	2022
Liczba zachorowań	10	7	5	6
Współczynnik zapadalności	11,5	8,1	5,8	7,3

3 zachorowania wystąpiły na terenie miejskim, pozostałe 3 na terenie wiejskim (3 mężczyzn). Spośród 6 zgłoszeń, 4 osoby nie otrzymały szczepień przeciwko WZW typu B. Wszystkie zachorowania leczone były ambulatoryjnie. W ramach nadzoru do lekarza rodzinnego ze wskazaniem do szczepień zostały zgłoszone 4 niezaszczepione osoby chore.

Zarejestrowano 11 bezobjawowych nosicieli wirusa HCV, z czego 3 osoby otrzymały wcześniej pełen cykl podstawowy szczepionki przeciwko WZW typu B. Wszystkie osoby zostały skierowane do poradni chorób zakaźnych, a dodatkowo 8 osób nie zaszczepionych do lekarzy rodzinnych.

Zapobieganie wściekliznie.

W roku sprawozdawczym opracowano ogółem 85 przypadków pokąsań przez zwierzęta, w tym 74 osoby przez psy oraz 11 przez koty;

74 zgłoszenia zostały skierowane do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kole celem obserwacji zwierząt w kierunku wścieklizny. Otrzymano zwrotnie zaświadczenia o wyniku obserwacji. Wszystkie wyniki były ujemne. Pomimo obserwacji psa 1 dziecko zostało zaszczepione p/ wściekliznie. 8 osób odmówiło wyjazdu na konsultację i ewentualne szczepienia przeciwko wściekliznie, podpisując odpowiednie oświadczenie. 4 osoby skierowano na szczepienia p/ wściekliznie i otrzymały pełen cykl szczepień.

W 2022 roku zarejestrowano 2 przypadki innej postaci **kiły** i nieokreślonej: 1 mężczyzna i 1 kobieta, leczone ambulatoryjnie.

Nie zarejestrowano przypadków zachorowań na **rzeżączkę, na choroby wywołane przez Chlamydie, kiłę wrodzoną i noworodków oraz kiłę późną.**

2.2.2. Zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i zachorowania na COVID-19.

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 2824 przypadki zachorowań na COVID-19, z czego 152 przypadki zostały poddane hospitalizacji.

Zarejestrowano 24 ogniska zachorowań: 10 ognisk w zakładach produkcyjnych, 5 w zakładach pracy, 3 w szpitalu, 3 w placówkach oświatowo-wychowawczych, 1 w ośrodku opiekuńczo-wychowawczym, 1 w DPS oraz 1 w innych placówkach. W ramach opracowanych ognisk zakażeniom uległo 197 osób. Do PSSE wpłynęło 19 zgłoszeń zgonów z powodu COVID-19.

2.2.3. Szczepienia ochronne.

Szczepienia ochronne objęte Programem Szczepień Ochronnych na 2022r. na terenie powiatu kolskiego wykonywane były w 23 punktach szczepień:

- 1 punkt szczepień w Oddziale Noworodkowy w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kole
- 22 punkty szczepień zlokalizowanych jest na terenie przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej, w których realizowane są szczepienia zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych.

Nie wystąpiły trudności w realizacji szczepień ochronnych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na 2022r.

W roku sprawozdawczym nie odnotowano niepożądanych odczynów poszczepiennych **po BCG**. Łagodne niepożądane odczyny po szczepieniach **innych niż BCG** odnotowano u 7 dzieci oraz 1 łagodny niepożądany odczyn poszczepienny u osoby dorosłej szczepionej p/ COVID-19. W stosunku do 2021 roku liczba zgłoszonych NOP zwiększyła się o 3 przypadki. Żadna z osób, u której wystąpił NOP nie była hospitalizowana.

Wszystkie punkty szczepień zostały skontrolowane w roku sprawozdawczym pod kątem oceny realizacji szczepień ochronnych.

W miesiącach sierpień – wrzesień 2022r. przeprowadzono dodatkowo 10 kontroli problemowych w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie nadzoru nad gospodarką preparatami szczepionkowymi. W wyniku kontroli stwierdzono:

- Nadzór nad gospodarką preparatami szczepionkowymi prowadzony jest przez kierowników przychodni i/lub pielęgniarki szczepiące.
- Wszystkie skontrolowane placówki posiadają opracowane i wdrożone procedury: przyjmowania i przechowywania preparatów szczepionkowych, identyfikacji i wyodrębnienia / oznaczenia szczepionek o bliskim terminie upływu daty ważności, postępowania na wypadek awarii urządzeń chłodniczych, sposobu postępowania ze szczepionkami dla których już upłynął termin ważności oraz przekazania ich do utylizacji. Wszystkie procedury aktualne, aktualizowane podczas kontroli wewnętrznych lub w zależności od wprowadzonych w placówce zmian. W ciągu ostatniego roku utylizacja, ze względu na zabicie ampułki, nastąpiła w jednej ze skontrolowanych placówek.
- Inne procedury opracowane i obowiązujące w punktach szczepień to: dezynfekcji rąk, mycia rąk, sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania z brudną bielizną, zapobieganiu zranieniom przy manipulacji odpadami medycznymi, bhp przy pracach z ostrymi narzędziami, postępowanie podczas udzielania świadczeń przez personel POZ w celu ograniczenia ryzyka zakażenia koronawirusem, postępowania po ekspozycji, postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym, postępowania w przypadku wstrzymania lub wycofania preparatów szczepionkowych, postępowania z lodówką na szczepionki, postępowania dezynfekcyjnego w punkcie szczepień dla dzieci, postępowania ze użytym sprzętem jednorazowego użytku, wykonywania szczepień zalecanych.

Kontrole punktów szczepień przeprowadzone w powyższym zakresie nie wykazały nieprawidłowości.

2.2.4. Współpraca z innymi jednostkami.

Podczas realizacji zadań współpracowano z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w zakresie zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, które mogą być przenoszone ze zwierząt na ludzi i z ludzi na zwierzęta oraz w sprawie zwalczania wścieklizny - w ramach obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 kwietnia 2006r. w sprawie współdziałania między organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Weterynaryjnej oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zwalczania chorób zakaźnych (Dz. U. z 2022r. poz. 2260) i rozporządzenia Ministra rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 stycznia 2005r. (Dz.U. z 2005r. Nr 13, poz. 103) oraz porozumienia z dnia 15.11.2018r. pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kole i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kole o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej.

Prowadzono systematyczne przekazywanie do placówek medycznych wytycznych i informacji otrzymywanych z Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego, Państwowego Zakładu Higieny i Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-

Epidemiologicznej w Poznaniu.

Kontynuowano współpracę z lokalnymi mediami – gazetą „Przegląd Kolski”, TV Kablową w Kole portalami informacyjnymi: „okraglemiasto”, „e-kolo”, „kurier kolski”.

2.3. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Komunalnej.

W 2022r. Oddział Nadzoru ds. Higieny Komunalnej objął nadzorem sanitarnym 937 obiektów w tym:

- 30 obiektów wodnych,
- 719 obiektów użyteczności publicznej,
- 188 podmiotów leczniczych.

Wykres 1. Zestawienie obiektów nadzorowanych przez Oddział Nadzoru ds. Higieny Komunalnej w 2022r.

Wydano 146 decyzji administracyjnych, w tym:

- na obiekty wodne - 74 decyzje merytoryczne i 11 decyzji płatniczych,
- na obiekty użyteczności publicznej - 3 decyzje merytoryczne i 16 decyzji płatniczych,
- na podmioty lecznicze – 9 decyzji merytorycznych i 6 decyzji płatniczych,
- 27 decyzji na ekshumacje.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej kontynuowano nadzór sanitarny w zakresie:

- oceny jakości wody podawanej przez obiekty centralnego zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi poprzez kontrolę stanu sanitarno-higienicznego urządzeń wodnych, pobór prób wody z tych urządzeń do badań

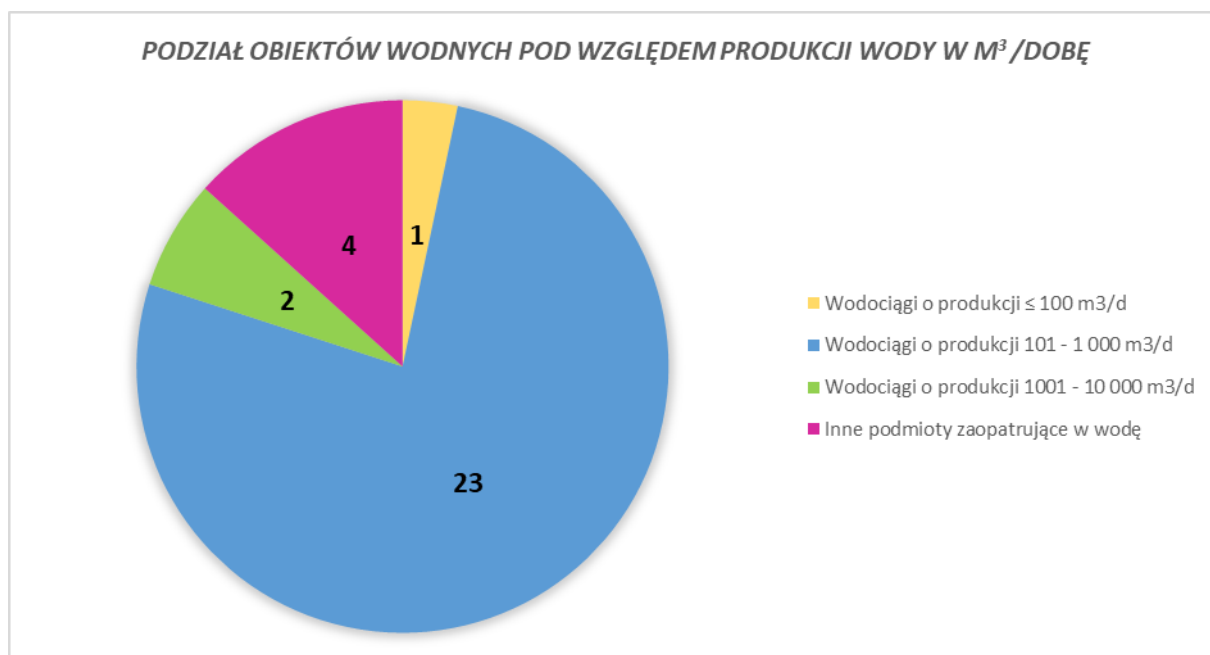
fizykochemicznych i bakteriologicznych;

- oceny utrzymania stanu higienicznego obiektów użyteczności publicznej według opracowanego na 2022 rok harmonogramu kontroli;
- oceny stanu sanitarnego podmiotów leczniczych według opracowanego harmonogramu kontroli na 2022 rok.

2.3.1. Nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Do zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia przez mieszkańców powiatu kolskiego wykorzystywane są wyłącznie ujęcia podziemne. Nadzorowano 26 wodociągów sieciowych oraz 4 inne podmioty zaopatrujące w wodę, która wykorzystywana jest w działalności produkcyjno-handlowej o różnej wydajności:

- <math> < 100 \text{ m}^3/\text{d}</math> – 1 wodociąg sieciowy (zlokalizowany na terenie wiejskim),
- $100-1000 \text{ m}^3/\text{d}$ – 23 wodociągi (1 w mieście i 22 na obszarze wiejskim),
- $1000-10000 \text{ m}^3/\text{d}$ – 2 wodociągi (2 w mieście),
- Inne podmioty zaopatrujące w wodę – 4 wodociągi zakładowe (4 w mieście).

Wykres 2. Podział obiektów wodnych pod względem produkcji wody w $\text{m}^3/\text{dobę}$.

Skontrolowano 30 wodociągów, przeprowadzono 159 kontroli, wydano 85 decyzji administracyjnych, w tym:

- 1 decyzję zatwierdzającą metody badawcze w Laboratorium Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kole,
- 66 decyzji o jakości wody,
- 7 decyzji – ocen higienicznych na zastosowane materiały lub wyroby służące do uzdatniania wody,
- 1 decyzję płatniczą za zatwierdzenie metod badawczych w Laboratorium Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kole,

- 3 decyzje płatnicze za przekroczone parametry,
- 7 decyzji płatniczych za wydane oceny higieniczne na zastosowane materiały lub wyroby służące do uzdatniania wody.
- Nie nakładano mandatów karnych jak również nie kierowano wniosków o ukaranie do sądu.

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole, w wodzie pochodzącej z 1 z 26 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę - wodociągu publicznego Augustynów, gmina Dąbie, stwierdził obecność związków manganu w ilościach przekraczających dopuszczalną normę dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

PPIS w Kole w dniu 27.07.2022r. wydał komunikat w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Augustynów, gmina Dąbie zaopatrującego w wodę mieszkańców miejscowości: Augustynów, Cichmiana, Augustynów-Bór, Krzykosy, Bród, Lutomirów, Gaj, Chełmno-Augustynów, Kuligłowiec (Rzuchów), Chruscin informując że jakość wody odbiega od obowiązujących wymagań w zakresie związków manganu. Jednocześnie wyjaśniając, że przekroczenia te nie mają negatywnego wpływu na zdrowie konsumentów, mogą jedynie obniżać cechy organoleptyczne wody (mogą powodować zmianę smaku, brunatne zabarwienie armatury, przebarwienie bielizny podczas prania). Administrator informował PPIS w Kole, iż ww. nieprawidłowości spowodowane są prowadzonymi pracami związanymi z modernizacją SUW min. poprawą cyklu uzdatniania wody, wyregulowano napowietrzanie wody przed filtracją. Działania naprawcze przyczyniły się do spadku stężenia wartości manganu. Przekroczenie trwało 3 miesiące (od 27 lipca do 23 października). PPIS w Kole w dniu 24.10.2022r. wydał komunikat odwołujący poprzedni z dnia 27.07.2022r. informując, iż jakość wody w zakresie związków manganu uległa stabilizacji.

Prowadząc nadzór sanitarny nad jakością wody pobrano 222 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach monitoringu parametrów grupy A i B załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia oraz 16 próbek wody w kierunku badań na obecność bakterii z rodzaju Legionella Sp. i 34 próbki wody z Pływalni Krytej w Kole.

Realizowano przedsięwzięcia ujęte w planie na rok 2022 oraz pozaplanowe, w tym:

- Prowadzenie kontroli przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych zaopatrujących ludność w wodę do spożycia przez ludzi;
- Aktualizacja plików woda Excel z danymi za poszczególne kwartały i zestawienie zbiorcze za 2022r.
- Opracowywanie ocen obszarowych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla poszczególnych gmin oraz dla powiatu kolskiego;
- Opracowanie ocen okresowych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla wszystkich wodociągów powiatu kolskiego;
- Dokonanie weryfikacji punktów poboru próbek wody dla przedsiębiorstw wodociągowych sprawujących wewnętrzną kontrolę nad jakością wody;
- Sporządzanie protokołów uzgodnień z przedsiębiorstwami wodociągowymi i zatwierdzono na 2023r. harmonogramy prowadzenia kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wodociągowe;
- Opiniowanie regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gmin powiatu kolskiego (6 opinii).

- Opracowywanie dokumentacji związanej z ekshumacjami (27 decyzji).
- Opracowywanie na wniosek Starostwa Powiatowego w Kole dokumentacji dotyczącej sprowadzenia zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy (17 postanowień).
- Udział w opiniowaniu obiektów wodnych, użyteczności publicznej i podmiotów leczniczych (10 opinii).
- Na wniosek podmiotów przekazywano informacje gabinetom profilaktyki szkolnej i pomocy przedlekarskiej o zawartości fluorków w wodzie z poszczególnych obiektów wodnych w związku z prowadzonym programem fluoryzacji jamy ustnej.

2.3.2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

W rejestrze PSSE w Kole w 2022 roku ujęto 719 obiektów użyteczności publicznej, skontrolowano 280 zakładów w toku 348 kontroli sanitarnych. W ramach kontroli dodatkowych (kontrola imprez masowych, miejsc pobytu uchodźców z Ukrainy, składowisk odpadów w Kłodawie i miejscowości Szwałdy) przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych, co daje łączną liczbę 357 - kontroli obiektów użyteczności publicznej. Wydano 19 decyzji administracyjnych, nałożono 5 mandatów karnych na ogólną sumę 1000zł. Nie skierowano do Sądu wniosków o ukaranie.

Ocena ustępów publicznych.

W nadzorze Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kole w 2022r. znajdowało się 11 ustępów publicznych. W stosunku do roku 2021 liczba obiektów nie uległa zmianie. Skontrolowano 3 obiekty w ramach 3 kontroli. Wszystkie skontrolowane w 2022r. ustępy oceniono jako dobre pod względem stanu sanitarno-technicznego.

Ocena pływalni krytej.

W nadzorze PSSE w Kole jest 1 obiekt Pływalni Krytej w Kole, skontrolowany w toku 5 kontroli, oceniony jako dobry.

Pływalnia zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Koło – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. 62-600 Koło, ul. Energetyczna 11. Źródłem ciepłej wody w obiekcie jest kotłownia miejska - Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Spółka z o. o. 62-600 Koło, ul. Przesmyk 1.

W ramach nadzoru nad jakością wody do kąpielni pobrano i oceniono pod względem bakteriologicznym i fizyko-chemicznym 34 próbki wody z pływalni. Kontrola wewnętrzna jakości wody prowadzona była przez zarządcę obiektu wodnego na podstawie zatwierdzonego przez PPIS w Kole harmonogramu, w ramach której do badań laboratoryjnych pobrano ogółem 285 prób. Jakość wody basenowej w zakresie badanych parametrów oceniono jako bezpieczną do kąpielni.

Ocena Domów Pomocy Społecznej.

Nadzorem sanitarnym objęto 11 placówek pomocy społecznej (3 Domy Pomocy Społecznej oraz 8 innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej). W stosunku do 2021r. przybył 1 obiekt tj. Dom dziennego pobytu aktywności międzypokoleniowej w Kłodawie. Skontrolowano 6 obiektów w ramach 8 kontroli sanitarnych. Wydano 4 decyzje administracyjne na kwestionowany obszar kontroli. Decyzje wykonano w całości w wyznaczonym czasie.

Ocena obiektów noclegowych.

W rejestrze PSSE w Kole znajduje się ogółem 29 obiektów (1 noclegownia, 4 hotele, 1 motel oraz 23 inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie). W stosunku do roku 2021 liczba obiektów nie uległa zmianie. Skontrolowano 14 obiektów w toku 17 kontroli sanitarnych.

Ocena zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej.

W PSSE w Kole w tej grupie obiektów w 2022r. znajdowało się 136 zakładów, w tym 57 zakładów fryzjerskich, 50 zakładów kosmetycznych, 3 zakłady tatuażu, 15 zakładów odnowy biologicznej oraz 11 innych zakładów, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług. W 2022r. w tej grupie obiektów skontrolowano 50 zakładów w ramach 57 kontroli sanitarnych. Ogółem wystawiono 6 decyzji płatniczych za kwestionowany obszar kontroli. Nałożono 4 mandaty karne na sumę 500zł.

Ocena stacji i dworca PKP.

W nadzorze znajduje się 1 obiekt tj. dworzec i stacja PKP Koło. W 2022r. obiekt skontrolowano i oceniono jako dobry pod względem stanu sanitarno-higienicznego.

Ocena pozostałych grup obiektów użyteczności publicznej.

W rejestrze PSSE w Kole w 2022r. znajdowało się 530 obiektów, w tym: 103 tereny rekreacyjne, 25 cmentarzy, 5 zakładów pogrzebowych, 15 domów przedpogrzebowych, 8 przystanków PKP, 12 parkingów, 15 obiektów sportowych, 5 domów kultury, 18 stacji paliw, 304 przystanki autobusowe i wiaty przystankowe, 1 biblioteka, 1 muzeum, 1 sala zabaw dla dzieci oraz 17 altan śmietnikowych. Skontrolowano 205 obiektów w ramach 262 kontroli sanitarnych. Wystawiono 7 decyzji administracyjnych (2 decyzje merytoryczne i 5 decyzji płatniczych). Nałożono 1 mandat karny na sumę 500zł.

2.3.4. Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych lecznictwa zamkniętego.

Na obszarze działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole znajduje się jeden zakład lecznictwa zamkniętego – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej -Szpital w Kole przy ul. Ks. J. Poniatowskiego 25.

W SPZOZ w Kole w 2022r. przeprowadzono 3 kontrole sanitarne mające na celu sprawdzenie wykonania decyzji wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole. Efektem wydanych decyzji było m. in.: odnowienie wiaty wjazdowej dla karetek oraz doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia, w którym pacjent oczekuje na przyjęcie do Szpitala. W 2022r. dokonano również kapitalnego remontu pomieszczeń prosektorium, a także w zespole porodowym wydzielono pomieszczenie przeznaczone dla położnic i noworodka w pierwszych godzinach życia po porodzie powikłanym, w którym zapewniono możliwość obserwacji noworodka przy użyciu kamer wyposażonych w funkcję autostartu.

2.3.5. Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych lecznictwa otwartego.

W 2022r. w ewidencji Oddziału Nadzoru ds. Higieny Komunalnej znajdowało się ogółem 187 podmiotów leczniczych lecznictwa otwartego. Skontrolowano 54 obiekty w ramach 61 kontroli sanitarnych, w tym:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba obiektów wg. ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów /ilość kontroli	% skontrolowanych obiektów
1.	Przychodnie, Ośrodki, Poradnie, Ambulatoria	18	8/8	44
2.	Medyczne laboratoria diagnostyczne	5	3/3	60
3.	Zakłady rehabilitacji leczniczej	13	6/9	46
4.	Inne podmioty lecznicze	30	10/13	33
5.	Indywidualne praktyki lekarskie	6	1/1	17
6.	Indywidualne praktyki lekarzy dentystów	24	8/8	33
7.	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie	48	7/8	15
8.	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów	8	0/0	0
9.	Grupowe praktyki lekarskie	2	1/1	50
10.	Indywidualne praktyki pielęgniarek	11	6/6	54
11.	Grupowe praktyki pielęgniarek	17	2/2	12
12.	Inne objekty	5	2/2	40
RAZEM		187	54/61	29

Tab. 1. Podmioty lecznictwa otwartego na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole.

Wydano 8 decyzji: 2 decyzje merytoryczne i 6 decyzji płatniczych za kwestionowany obszar kontroli. Nie nałożono mandatu karnego. Nie kierowano także wniosków o ukaranie do sądu.

2.3.6. Interwencje.

W 2022r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole wpłynęło 6 interwencji. Złożone interwencje dotyczyły: niewłaściwych warunków życiowych małoletniego chłopca – sprawę przekazano do Sadu Rejonowego w Kole III Wydział Rodzinny i Nieletnich w celu poddania powyższej sytuacji ocenie przez kuratora zawodowego; zbadania wody butelkowanej pod kątem szkodliwych substancji z uwagi na podejrzenie otrucia – osobę wnoszącą interwencję skierowano do Komendy Powiatowej Policji w Kole i Prokuratury Rejonowej w Kole; śniętych ryb w małym zbiorniku wodnym na terenie miasta Koła; obecności zwierząt (psów) na stacji paliw – przeprowadzona kontrola nie

potwierdziła zgłaszanych nieprawidłowości; uciążliwości zapachowej w budynku wielorodzinnym na terenie miasta Koła, niewłaściwych warunków mieszkaniowych, a także składowanych odpadów na prywatnej posesji w Kłodawie. Wszystkie interwencje zostały rozpatrzone, a w przypadku potrzeby pozyskania dodatkowych informacji współpracowano z właściwymi instytucjami.

2.4. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.

W ramach działalności w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w roku 2022 przeprowadzono 21 kontroli, wydano 47 decyzji ustalających wysokość opłaty za wykonane czynności w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Wydano 2 postanowienia dotyczące uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zgodnie z ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych PPIS w Kole wg kompetencji rozpatrywał na bieżąco wnioski wpływające od przedsiębiorców i mieszkańców powiatu kolskiego.

Opracowano i wydano **143** opinie sanitarne, w tym:

- 19 opinii sanitarnych dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (6 opinii), projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (4 opinie) oraz zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (9 opinii),
- 68 opinii sanitarnych co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- 4 opinie sanitarne w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 28 opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowej,
- 17 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania w trybie art. 56 Prawo Budowlane,
- 7 opinii dotyczących spełnienia wymagań higienicznych i sanitarnych w obiektach.

W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko wydano 9 opinii sanitarnych dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla sporządzanych projektów zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Uzgodnienia dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokonane zostały dla:

- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie – Etap XI;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów Gminy Grzegorzew – Etap VI;
- zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów w Gminie Kłodawa – Etap X;

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Sienkiewicza;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów Gminy Przedecz;
- zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie – Etap XII;
- projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grzegorzew;
- zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów Gminy Przedecz;
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koło dla wybranego terenu w obrębach Chojny i Ruchenna.

Zaopiniowano **6** projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz **4** projekty zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zaopiniowane projekty wraz z prognozami oddziaływania na środowisko dotyczyły:

- zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie – Etap XI;
- zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie i miasta Dąbie – Etap XII A;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki o numerze ewidencyjnym 386 w obrębie Kościelec;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Sienkiewicza;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów w Gminie Kłodawa – Etap X;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów Gminy Przedecz;
- zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Koła;
- zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przedecz,
- zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koło,
- zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grzegorzew.

Wydanych zostało **68** opinii sanitarnych co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Opinie sanitarne dotyczyły:

- budowy farm fotowoltaicznych (29),
- rozbudowy budynków produkcyjnych, gospodarskich (3),
- budowy i przebudowy dróg, parkingów, stacji paliw płynnych (11),
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (8),
- budowa instalacji gazowej (4),
- modernizacja SUW, modernizacji oczyszczalni ścieków, poprawa gosp. ściekowej (6),
- budowa i rozbudowa punktów zbierania złomu i odpadów elektrycznych (4),
- wydobywanie kruszywa mineralnego, stawy ziemne (3).

W omawianym okresie sprawozdawczym wydano 4 opinie sanitarne uzgadniające warunki do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach pod względem higienicznym i zdrowotnym dla planowanych przedsięwzięć. Opinie dotyczyły:

- budowy instalacji do odzysku odpadów niebezpiecznych w podziemnych wyrobiskach Kopalni Soli „Kłodawa” S.A. – (2),
- budowy obwodnicy Koła w ciągu drogi powiatowej (1),
- odbudowy zasobów wodnych w celu poprawy stanu hydrologicznego zlewni rzeki Warcicy – (1).

Zaopiniowano 28 dokumentacji projektowych – projekty i plany dotyczące budowy nowych obiektów jak i adaptacji w celu dostosowania do obowiązujących wymagań sanitarnych.

Opinie dotyczyły następujących grup obiektów:

- pomieszczeń dla zakładów kosmetycznych, odnowy biologicznej – (3),
- pomieszczeń na cele żywieniowe – lokale gastronomiczne z pełną produkcją posiłków, usługi cateringowe – (5),
- budynków inwentarskich – (2),
- obiektów handlowo – usługowych, pomieszczenia socjalno - biurowe – (12),
- obiekty stacji uzdatniania wody – (2),
- budynku domu pomocy społecznej – (1),
- placówki służby zdrowia – (2),
- zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – (1).

Wydano 17 opinii sanitarnych w związku z odbiorami obiektów po zakończeniu budowy i zgłoszeniu zamiaru przystąpienia do użytkowania w trybie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021r., poz. 2351 ze zm.). Dotyczyły następujących grup:

- obiektów usługowych (kosmetyczne, agroturystyczne) – (3),
- obiektów handlowo – gastronomicznych – (7),
- obiektów opiekuńczych i wychowawczych (żłobki, przedszkola) – (2),
- obiektów dydaktyczno-sportowych (sala gimnastyczna) – (1),
- obiektów SUW i PSZOK – (3),
- placówka dziennego pobytu dla dorosłych – (1).

Opiniowano również lokale i pomieszczenia pod kątem dostosowania do prowadzenia działalności gospodarczej. Wydano 7 opinii sanitarnych o spełnieniu wymagań higienicznych i zdrowotnych po wykonanych adaptacjach i modernizacjach. Dotyczyły one m.in.:

- obiektów przetwórstwa spożywczego – (4),
- obiektów usługowych (gabinety kosmetyczne i odnowy biologicznej) – (3).

W ramach działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2022r. sporządzono:

- 19 zawiadomień o odstąpieniu od wniesienia sprzeciwu w sprawie oceny zgodności wykonania inwestycji z projektem budowlanym na podstawie art. 122a § 1 i § 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022r., poz. 2000 ze zm.) w związku z art. 56 ust 1, pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane (Dz. U. z 2021r., poz. 2351 ze zm.),
- 7 wystąpień w sprawie przedłużenia terminu wydania opinii co do potrzeby sporządzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w związku z uzupełnieniem karty informacyjnej przedsięwzięcia.

2.5. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Pracy.

2.5.1. Zakres nadzoru. Postępowanie administracyjne.

W roku 2022 na terenie powiatu kolskiego zewidencjonowano 336 zakładów pracy zatrudniających ogółem 11072 pracowników. Skontrolowano 120 zakładów pracy przeprowadzając 162 kontrole.

Strukturę podmiotów gospodarczych objętych ewidencją ilustruje tabela 1.

Tabela 1. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją pionu higieny pracy w latach 2019-2022 według liczby zatrudnionych.

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy	LICZBA ZAKŁADÓW PRACY W EWIDENCJI				Odsetek całkowitej liczby zakładów nadzorowanych przez pion Higieny Pracy w 2022r.
	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.	
do 9	166	170	176	177	52,7%
10-49	113	119	117	121	36,0%
50-249	29	33	33	30	8,9%
250 i więcej	7	7	7	8	2,4%
RAZEM	315	329	333	336	100%

Poza kontrolami obejmującymi ogólne warunki bezpieczeństwa i higieny pracy przeprowadzono:

- 122 kontrole w ramach nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi,
- 9 kontrole w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3,
- 36 kontrole w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi,
- 37 kontrole w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- 100 kontrole w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy,
- 3 kontrole w ramach nadzoru nad detergentami.

Z powodu stwierdzenia uchybień sanitarno-higienicznych wydano 35 decyzji merytorycznych i 34 decyzje płatnicze.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono niżej wymienione uchybienia:

- w 14 zakładach brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych,
- w 2 zakładach brak rejestru czynników szkodliwych,
- w 17 zakładach brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego,
- w 9 zakładach niewłaściwy stan sanitarno-technicznego pomieszczeń,
- w 9 zakładach w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- w 15 zakładach w zakresie czynników biologicznych,
- w 2 zakładach w zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych,
- w 1 zakładzie w zakresie produktów kosmetycznych.

2.5.2. Nadzór nad warunkami środowiska pracy.

Ogółem narażonych na czynniki szkodliwe w stężeniach i natężeniach przekraczających wartości normatywne (NDS i NDN) w roku 2022 było 889 pracowników, w tym na czynniki chemiczne 40 pracowników, pyły 254 pracowników, czynniki fizyczne 604 pracowników.

W porównaniu z rokiem 2021 zwiększyła się liczba pracowników narażonych na czynniki szkodliwe ogółem o 209 osób.

Wielu pracowników ekspozowanych było na oddziaływanie kilku czynników jednocześnie. Pracodawcy podejmowali różnego rodzaju działania organizacyjne i techniczne w celu ograniczenia narażenia pracowników poprzez np. montowanie osłon dźwiękoizolacyjnych, wprowadzanie automatyzacji, montaż centralnych wentylacji i odciągów, zapewnianie pracownikom atestowanych i odpowiednio dobranych środków ochrony indywidualnej.

W przypadkach, gdzie nie można było wprost obniżyć stężenia czy natężenia czynnika szkodliwego ze względów technologicznych (dotyczy to głównie narażenia na hałas), poprawę uzyskano poprzez wprowadzenie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas poprzez m.in. ograniczenie czasu ekspozycji przy obsłudze maszyn i urządzeń - tzw. rotacja pracowników, zmianowość.

Wykrycie przekroczeń było możliwe poprzez intensyfikację sprawowanego nadzoru nad warunkami pracy. Nasuwa to spostrzeżenie, że w wielu zakładach pracy nie prowadzi się systematycznie – zgodnie z określoną częstotliwością – pomiarów środowiskowych. Pomiaru takie prowadzone są zazwyczaj dopiero po kontrolach organów nadzoru nad warunkami pracy, co znajduje odzwierciedlenie w ilości wydanych decyzji administracyjnych o przeprowadzeniu badań środowiskowych.

2.5.3. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami (produkcja, import, dystrybucja oraz stosowanie) w roku sprawozdawczym przeprowadzono 122 kontrole (2 producentów, 1 importer, 10 dalszych użytkowników-formulator, 34 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, 75 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny).

Wydano 13 decyzji administracyjnych które dotyczyły:

- braku kart charakterystyki na stosowane substancje chemiczne i ich mieszaniny w 2 zakładach,
- braku oceny ryzyka zawodowego z uwzględnieniem czynników chemicznych stosowanych w zakładzie na stanowisku pracy w 8 zakładach,
- braku spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin w 5 zakładach,
- braku instrukcji stanowiskowych bhp zawierających informację przy sporządzaniu roztworów w magazynie chemicznym w 1 zakładzie,
- braku instrukcji magazynowania substancji chemicznych i ich mieszanin w magazynie chemicznym w 1 zakładzie,
- braku informacji dotyczących kategorii zagrożeń oferowanych mieszanin chemicznych na stronie internetowej w 1 zakładzie.

Na terenie powiatu kolskiego znajduje się 33 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie produktów biobójczych. W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 10

kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu oraz 36 kontroli w zakresie stosowania ww. produktów. Na terenie powiatu kolskiego 10 zakładów stosuje produkty biobójcze w działalności zawodowej. W ww. temacie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach realizowanego w 2022r. projektu REACH-EN-FORCE-10 (REF-10) na terenie powiatu kolskiego nie stwierdzono podmiotów stosujących substancje z załącznika XVII REACH w zakresie zintegrowanej kontroli produktów chemicznych.

Jednym z działań podejmowanych przez PPIS były kontrole, które dotyczyły przestrzegania ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W związku z powyższym prowadzona jest ewidencja zakładów (11 zakładów) stosujących prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, które mogą być przetworzone na środek odurzający lub substancję psychotropową albo mogą służyć do ich wytworzenia. W w/w temacie skontrolowano 9 zakładów. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.5.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy.

W ewidencji Stacji znajduje się 65 podmiotów, w których występują czynniki rakotwórcze/mutagenne. W ww. temacie skontrolowano 32 podmioty. W dwóch zakładach stwierdzono brak rejestru prac i pracowników pozostających w kontakcie z substancjami, preparatami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Przeprowadzono w roku sprawozdawczym 21 kontroli. Analizując narażenie zawodowe na substancje rakotwórcze, źródła i przyczyny zagrożeń w kontrolowanych zakładach ustalono 539 osób narażonych na czynniki rakotwórcze.

Na stanowiskach pracy w zakładach stwierdzono występowanie następujących czynników rakotwórczych:

- krzemionka krystaliczna-frakcja respirabilna,
- chromian potasu, dichromian potasu,
- siarczan kobaltu,
- pyły drewna,
- benzen,
- formaldehyd,
- chlorek niklu,
- wwa,
- spaliny silnika diesla.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż w zakładach, w których stwierdzono występowanie czynnika rakotwórczego pracodawcy podejmują działania zmierzające do minimalizacji narażenia poprzez: stosowanie odpowiednich środków ochrony osobistej, automatyzację procesów produkcji oraz montaż odpowiednich wentylacji.

W 2022r. do PPIS w Kole wpłynęło 372 zgłoszeń dotyczących prac transportowych i utylizacji wyrobów zawierających azbest z posesji.

2.5.5. Czynniki biologiczne.

W ewidencji Stacji zarejestrowanych jest 199 podmiotów, w których występują czynniki biologiczne. Przeprowadzono 100 kontroli w 83 zakładach pod względem narażenia

pracowników na działanie czynników biologicznych.

W ekspozycji na szkodliwe czynniki biologiczne w skontrolowanych zakładach w 2022r. pracowały 1953 osoby (grupa II – 1953 osób, grupa III – 563 osób).

Dokonano oceny warunków pracy pracowników narażonych na czynniki biologiczne biorąc pod uwagę:

- ogólne środki bezpieczeństwa - stosowanie środków dezynfekcyjnych, sterylizacja,
- techniczne środki ochrony - wentylacja, śluzy, pomieszczenia socjalno – sanitarne,
- organizacyjne środki ochrony - zbieranie oraz usuwanie odpadów z zastosowaniem bezpiecznych i oznakowanych pojemników,
- środki ochrony indywidualnej - odpowiednią odzież i obuwie robocze,
- profilaktyczną ochronę zdrowia - okresowe badania lekarskie, szczepienia,
- procedury postępowania ze szkodliwym czynnikiem biologicznym.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

- braku oceny ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne w 6 zakładach ,
- braku szkoleń pracowników narażonych na czynniki biologiczne w 14 zakładach,
- braku rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia w 1 zakładzie,
- braku rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia w 1 zakładzie.

W związku z powyższym PPIS w Kole wydał 15 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy wykonują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników na czynnik biologiczny m.in. poprzez szczepienia ochronne, stosowanie procedur i instrukcji bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, zapewnienie odpowiednich środków ochrony indywidualnej oraz środków do odkażania skóry i powierzchni.

2.5.6. Choroby zawodowe.

Realizując zadania dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy, przeprowadzono 11 postępowań administracyjnych w zakresie występowania chorób zawodowych. Wydano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej: 1- przewlekłej choroby narządu głosu, 1 - choroby zakaźnej lub pasożytniczej albo ich następstw-borelioza oraz wydał 2 decyzje o braku podstaw do uznania choroby zawodowej.

Rok	Astma oskrzelowa Nr 6 wykazu chorób zawodowych	Przewlekłe choroby narządu głosu Nr 15 wykazu chorób zawodowych	Uszkodzenie słuchu Nr 21 wykazu chorób zawodowych	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa Nr 26 wykazu chorób zawodowych
2019	1	4	1	1
2020	0	11	0	0
2021	0	6	1	0
2022	0	1	0	1

Liczba stwierdzanych chorób zawodowych uległa zmniejszeniu w porównaniu z rokiem ubiegłym.

2.5.7. Działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii w obszarze środków zastępczych.

W 2022r. do PPIS w Kole nie wpłynęła żadna informacja o przypadkach zatruc środków zastępczymi lub o innych sytuacjach mogących wskazywać na używanie środków zastępczych z terenu powiatu kolskiego. Przeprowadzono w ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Kole 5 kontrole obiektów w zakresie wprowadzania do obrotu produktów, co do których zachodziło podejrzenie, że są środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, stwarzającymi zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, podczas których nie stwierdzono wprowadzania do sprzedaży produktów psychoaktywnych.

2.5.8. Działania w zakresie nadzoru nad kosmetykami.

W ewidencji Stacji znajdują się 1 podmiot, który jest producentem produktów kosmetycznych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto w roku sprawozdawczym przeprowadzono 6 kontrole obiektów wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne, które dotyczyły oceny zgodności oznakowania produktu kosmetycznego z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 1 obiekcie stwierdzono udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych (perfumy, wody toaletowe) zawierających substancję stwarzającą ryzyko dla zdrowia i życia ludzi z uwagi na zawartość w swoim składzie substancji o nazwie: aldehyd 2-(4-tert-butylobenzylo)propionowy/ inne nazwy: butylphenyl methylpropional, Lilial, BMHCA. Wydano decyzję administracyjną dotyczącą wycofania z rynku i nie udostępniania na nim produktów kosmetycznych.

2.5.9. Interwencje.

W 2022r. do PPIS w Kole wpłynęły 3 interwencje, które dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego w 1 zakładzie, składu i bezpieczeństwa produktu wyprodukowanego w 1 zakładzie, sprzedaży nieoryginalnych i podrobionych produktów, a także nieprzestrzegania warunków sanitarnych w 1 zakładzie. Interwencje zostały rozpatrzone terminowo – przeprowadzono postępowanie wyjaśniające, które nie potwierdziły zarzutów.

2.6. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży.

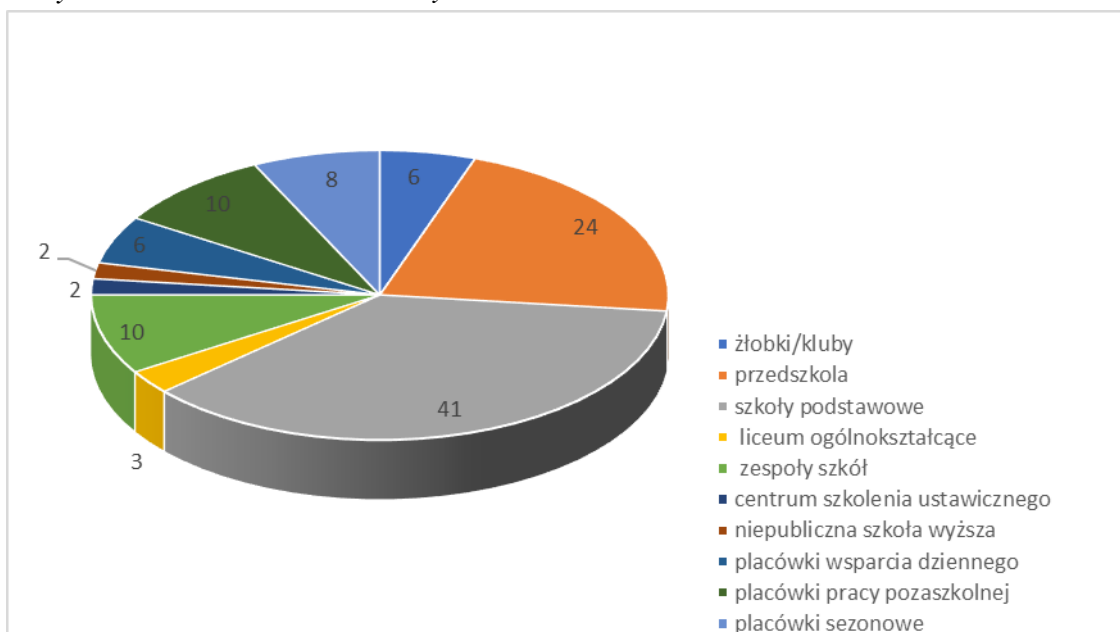
2.6.1. Zakres nadzoru.

W zakresie higieny dzieci i młodzieży nadzorem sanitarnym objęto 104 placówki stałe i 8 obiektów sezonowych, w tym:

- 6 żłobków/klubów dziecięcych,
- 24 przedszkola,

- 41 szkół podstawowych,
- 3 licea ogólnokształcące,
- 10 zespołów szkół, w skład których wchodzi: 1 szkoła specjalna, 4 przedszkola, 4 szkoły podstawowe, 3 licea ogólnokształcące, 15 techników, 3 szkoły branżowe, 1 warsztaty szkolne, 3 internaty, 1 bursa szkolna, 1 poradnia psychologiczna.
- 2 placówki kształcenia ustawicznego (centra szkolenia zawodowego),
- 2 niepubliczne szkoły wyższe,
- 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego,
- 10 pozaszkolnych placówek specjalistycznych,
- 8 placówek półkolonii zimowych oraz letnich organizowanych w miejscu zamieszkania.

Wykres 1. Placówki oświatowo-wychowawcze w 2022 roku

Zakres nadzoru nad warunkami pobytu dzieci i młodzieży w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych obejmował:

- warunki higieniczne pomieszczeń, w tym oświetlenie, wentylację, ogrzewanie, dostępność do urządzeń higieniczno-sanitarnych,
- higienę procesów nauczania - rozkład zajęć dydaktyczno-wychowawczych z uwzględnieniem m.in. rozpoczynania zajęć o stałej porze oraz różnicy liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia,
- zapewnienie miejsc na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych,
- ergonomię mebli szkolnych i przedszkolnych,
- warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
- przestrzeganie zasad stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach ze szczególnym uwzględnieniem opieki stomatologicznej,
- warunki i formy dożywiania uczniów,

- warunki wypoczynku dzieci w czasie ferii zimowych i letnich,
- ocenę przygotowania obiektów do wypoczynku dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej,
- ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.

W ramach przeprowadzonych kontroli uwzględniano również ocenę stosowania procedur bezpieczeństwa na terenie placówek w czasie obowiązywania ograniczeń zapobiegających rozprzestrzenianiu się COVID-19. Po wprowadzeniu stanu zagrożenia epidemicznego w placówkach nadal przestrzegano wytycznych dotyczących bezpieczeństwa zdrowia uczniów. Podczas kontroli prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki zdrowotnej w szkołach w celu poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego uczniów.

2.6.2. Ocena stanu technicznego obiektów.

Kontrole obejmowały ocenę stanu technicznego i sanitarnego budynków, pomieszczeń i otoczenia placówek, realizację wydanych decyzji oraz wnioski o interwencję i odbiory nowych obiektów. Przeprowadzono **81** kontroli w **57** placówkach nauki, opieki, wychowania oraz wypoczynku i rekreacji, z których korzystało łącznie **10486** dzieci i młodzieży. W celu poprawy warunków pobytu uczniów w szkołach i innych placówkach oświatowych wydano **21 decyzji administracyjnych** (9 decyzji merytorycznych i 8 decyzji płatniczych, 3 decyzje przedłużające, 1 decyzja zatwierdzająca). Decyzje merytoryczne dotyczyły doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego: dróg dojścia do placówki, powierzchni ścian i sufitów oraz podłóg w salach zajęć, w sanitariatach, na korytarzach szkół, w salach gimnastycznych, w pokojach mieszkalnych internatu oraz 2 decyzje dotyczące zapewnienia uczniom opieki stomatologicznej przez placówki z uwagi na brak porozumienia o współpracy z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą z zakresu leczenia stomatologicznego.

2.6.3. Ocena warunków do utrzymania higieny.

Wszystkie skontrolowane placówki podłączone są do wodociągu miejskiego lub gminnego. Żadna placówka nie korzysta z własnego ujęcia wody. W zakresie gospodarki ściekowej podłączenie do sieci kanalizacyjnej centralnej miejskiej/gminnej posiada 37 placówek (71,1% skontrolowanych obiektów). Z pozostałych 15 placówek nieczystości płynne odprowadzane są do bezodpływowych zbiorników (szamba) - 10 placówek, a własne oczyszczalnie ścieków posiada 5 placówek. Wszystkie nadzorowane placówki posiadają ustępy wewnętrzne skanalizowane.

W 2 placówkach (1 przedszkole i 1 szkoła podstawowa) nie zapewniono zgodnego z przepisami zachowania standardów dostępności do urządzeń sanitarnych (3,8%), określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2015 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022r. poz. 1225). Stan nieznacznie uległ poprawie w porównaniu z rokiem 2021 (z 7,8 % na 3,8%).

Właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej na 52 skontrolowane placówki oświatowo-wychowawczych zapewniło 46 placówek (88,4% skontrolowanych obiektów). W porównaniu z rokiem 2021 nastąpiło nieznaczne pogorszenie warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach oświatowo-wychowawczych (z 91,4% na 88,4%) ze względu na niewłaściwy stan sanitarno-techniczny, który stwierdzono w 6 placówkach (2 szkoły

podstawowe, 4 zespoły szkół) - wydane zostały decyzje administracyjne.

We wszystkich nadzorowanych placówkach zapewniono bieżące wyposażenie w środki higieny osobistej (papier toaletowy, mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku, środki do dezynfekcji rąk wymagane w okresie trwającego zagrożenia epidemiologicznego) oraz zapewniony był stały dopływ ciepłej wody przy umywalkach oraz zapewniono i stosowano środki do dezynfekcji powierzchni pomieszczeń i sprzętu.

W ramach działań kontrolnych wykonywana była również ocena mikroklimatu (temperatura w pomieszczeniach, wentylacja), ocena powierzchni/wysokości i usytuowania pomieszczeń, ocena prawidłowości usytuowania pojemników na odpady względem budynku placówki. Nie stwierdzono zaniedbań w tym zakresie.

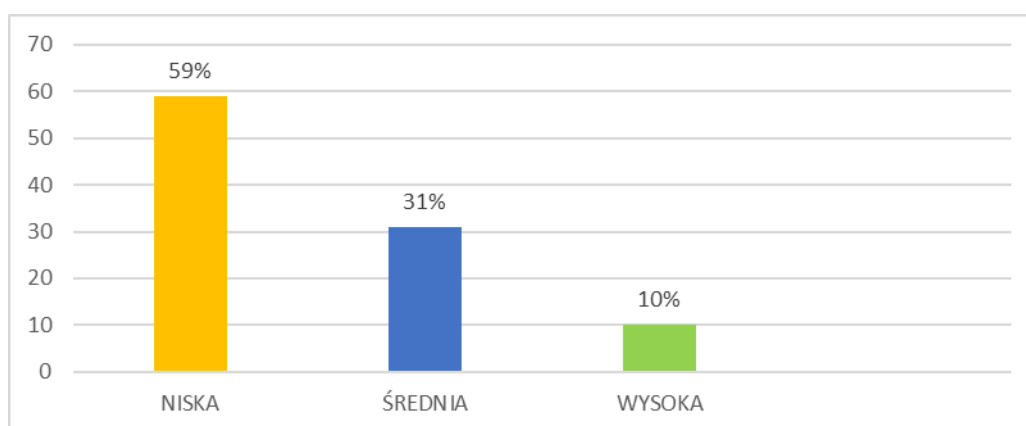
2.6.4. Ocena dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów.

Podczas kontroli prowadzono ocenę poprawności rozmieszczenia w ławek/stolików w salach zajęć oraz korzystanie z nich przez dzieci/uczniów. Oceniono dostosowanie mebli do wzrostu uczniów w 15 placówkach (przedszkola, szkoły podstawowe i zespoły szkół), łącznie 60 oddziałów, 1005 stanowisk pracy ucznia (3015 oznaczeń). Nie stwierdzono nieprawidłowości. Meble są utrzymane w dobrym stanie technicznym, oznakowane, prawidłowo zestawione i dostosowane do wzrostu uczniów. W skontrolowanych placówkach przynajmniej raz w roku pielęgniarka lub higienistka szkolna w ramach przeprowadzonego bilansu zdrowia, dokonuje pomiaru wzrostu dziecka na podstawie, którego dostosowuje się meble do warunków antropometrycznych ucznia. Uczniowie znają oznakowanie stolików i krzesełek, z których powinni korzystać.

Według zapewnień dyrektorów placówek, w miarę pozyskiwanych środków finansowych stare meble sukcesywnie wymieniane są na nowe.

2.6.5. Inne pomiary fizyczne.

W ramach działań kontrolnych oceną objęto obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. W 6 szkołach podstawowych dokonano pomiaru obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Badaniem objęto 640 uczniów. W wyniku analizy przeprowadzonych pomiarów stwierdzono: w niskiej normie < 10% mieści się 378 uczniów (tj. 59 % badanych), w średniej normie 10% - 15% średnia mieści się 201 uczniów (tj. 31 % badanych), w wysokiej normie 15% mieści się 61 uczniów (tj. 10% badanych).

Wykres 2. Analiza obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

Podczas prowadzonych badań zaobserwowano, że czynnikami wpływającym na obciążenie tornistrów, szczególnie wśród dzieci klas młodszych, są: noszone przez uczniów dodatkowe piórniki, przybory szkolne, książki i zeszyty nie ujęte w planie zajęć lekcyjnych, bidony z wodą, termosy, plastikowe butelki z wodą o pojemności 0.5l do 1,5l oraz przedmioty do higieny osobistej. Większość szkół, w których przeprowadzono badania posiada szatnie z indywidualnymi szafkami dostępnymi dla wszystkich uczniów szkoły, które przeznaczone są do przechowywania odzieży wierzchniej, odzieży sportowej oraz rzeczy osobistych uczniów. W również w salach zajęć znajdują się miejsca do przechowywania podręczników szkolnych, z których uczniowie korzystają – fakt ten potwierdzają uzyskane wyniki kontroli.

Ogółem wykonano **5347** oznaczeń fizycznych. Wykonane pomiary przedstawiono w poniższej tabeli:

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Badania ogółem</i>	<i>Oznaczenia fizyczne</i>
Ocena dostosowania mebli do zasad ergonomii	1005	3015
Ocena mikroklimatu (pomiary temperatury)	47	47
Ocena powierzchni i wysokości pomieszczeń (pomiary powierzchni: długości, szerokości i wysokości)	79	237
Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej w zakresie zapewnienia ciepłej wody	94	94
Ocena prawidłowości usytuowania pojemników na odpady względem budynku placówki	34	34
Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych	640	1920
<i>Razem</i>	1899	5347

2.6.6. Ocena higieniczna tygodniowych rozkładów zajęć.

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania w 19 szkołach (154 oddziałach), przeprowadzono ocenę higieniczną tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, podczas oceny zwrócono uwagę głównie czy zajęcia rozpoczynały się o stałej porze i czy różnica pomiędzy dniami nie była większa niż 1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych

między kolejnymi dniami tygodnia nie była większa od 1 godziny. Stwierdzono nieprawidłowości w 1 zespole szkół w 3 oddziałach w zakresie różnicy liczby godzin lekcyjnych między kolejnymi dniami tygodnia większej od 1 godziny. W pozostałych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. W rozkładach zajęć uwzględniano różnorodność w danym dniu, niełączenie w kilkogodzinowe bloki zajęć z tego samego przedmiotu.

Prawidłowo ułożony plan lekcji musi uwzględniać także potrzebę wypoczynku między lekcjami. Czas trwania przerwy międzylekcyjnej we wszystkich kontrolowanych placówkach umożliwiał uczniom krótki odpoczynek. Placówki zapewniały przerwy 10 minutowe i przynajmniej jedną przerwę dłuższą która m.in. umożliwiała uczniom spożycie posiłku. Długość przerw międzylekcyjnych ustalana była przez dyrektorów po zasięgnięciu opinii rady rodziców oraz samorządu uczniowskiego. Wszystkie skontrolowane placówki umożliwiały uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

Roczna ocena rozkładu zajęć oraz organizacji czasu pobytu w szkole w nadzorowanych placówkach oświatowych nie wykazała zaniedbań w tym temacie. Organy prowadzące oraz dyrektorzy szkół świadomie i właściwie organizowali proces nauczania, szczególnie w okresie epidemii, a następnie w stanie zagrożenia epidemicznego kierując się obowiązującymi wytycznymi.

2.6.7. Ocena warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach.

W 36 skontrolowanych placówkach oświatowych uczniowie objęci byli opieką medyczną przez pielęgniarkę lub higienistkę szkolną. W 17 placówkach uczniowie korzystali z gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej usytuowanych w szkole. W 19 placówkach pielęgniarki sprawowały opiekę w pomieszczeniach zastępczych. Infrastruktura do prowadzenia profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w placówkach jest nadal niewystarczająca. Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną (niepubliczna szkoła podstawowa), która dotyczyła niewłaściwych warunków prowadzenia profilaktycznej opieki zdrowotnej przez higienistkę szkolną. Kontrola wykazała, że usługi na rzecz uczniów szkoły były prowadzone na korytarzu przez higienistkę szkolną. Została wydana decyzja administracyjna, w wyniku której wydzielono i wyposażono pomieszczenie zapewniające odpowiednie warunki do prowadzenia profilaktycznej opieki zdrowotnej przez higienistkę szkolną. W 29 skontrolowanych placówkach podpisano umowy dotyczące opieki stomatologicznej poza terenem placówki, w pozostałych 7 placówkach podczas kontroli zalecono realizację obowiązku zapewnienia uczniom opieki stomatologicznej wynikającego z Ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019, poz 1078) ze szczególnym uwzględnieniem opieki stomatologicznej w szkołach oraz wydano 2 decyzje administracyjne. W placówkach prowadzona była edukacja zdrowotna w zakresie wszywicy. Nie odnotowano zgłoszeń dotyczących problemu wszywicy w placówkach. Pielęgniarki/higienistki szkolne w ramach profilaktycznej opieki zdrowotnej prowadzą liczne działania profilaktyczne w zakresie oświaty zdrowotnej dotyczące wad postawy, wad wzroku, zdrowego odżywiania oraz higieny osobistej uczniów.

Wykres 3. Warunki do prowadzenia profilaktycznej opieki zdrowotnej w kontrolowanych szkołach w 2022r.

2.6.8. Ocena realizacji wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin.

Nadzór w zakresie stosowania substancji i preparatów chemicznych obejmował między innymi: sposób przechowywania, właściwe oznakowanie, posiadanie kart charakterystyki, aktualny wykaz substancji chemicznych i ich mieszanin, wyposażenie w środki ochrony indywidualnej i do udzielania pierwszej pomocy. Skontrolowano 3 placówki (1 szkołę podstawową, 2 zespoły szkół), które posiadały substancje chemiczne i ich mieszaniny. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

2.6.9. Ocena warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W roku sprawozdawczym nastąpiła poprawa w zakresie warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego poprzez rozbudowę i przebudowę istniejącego budynku Zespołu szkół o salę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym i łącznikiem.

W wielu placówkach uczniowie mają możliwość korzystania z obiektów sportowych np.: pływalni, boiska/stadionu sportowego, hali sportowej, siłowni, należących do organów samorządowych a usytuowanych w pobliżu lub na terenie szkół, w tym: z hal sportowych -5 placówek, z pływalni i stadionu sportowego - 7 placówek, z boisk sportowych/stadionu – 10 placówek.

W celu poprawy warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego zostały wydane 3 decyzje administracyjne w zakresie doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń.

Ze względu na niewystarczającą infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 2 placówkach prowadzone są zajęcia w salach zajęć lub na korytarzach.

2.6.10. Ocena prowadzenia dożywiania uczniów.

Dożywianie uczniów realizowane było przez placówki w różnych formach. Wydawanie ciepłych posiłków zapewniono w 31 skontrolowanych placówkach, w tym z pełnych obiadów korzystało 1861 uczniów z 22 szkół, a z obiadów jednodaniowych 310 uczniów z 9 szkół. Dla 211 uczniów posiłki dofinansowane były przez Miejskie lub Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.

W roku szkolnym 2022/2023 w 12 placówkach przygotowywane były posiłki na miejscu na terenie danej placówki. W pozostałych skontrolowanych 19 placówkach dożywianie prowadzono w formie posiłków dostarczanych przez zewnętrzne firmy cateringowe.

W 3 placówkach organizowane były śniadania szkolne, z których korzystało 285 uczniów. Podawanie napoju zorganizowano w 17 placówkach, liczba korzystających 1486 uczniów (herbata, woda). Dodatkowo w szkołach podstawowych realizowany był „Program dla Szkół” w ramach którego dla uczniów klas I-V wydawane było mleko lub przetwory mleczne (jogurty, mleko, kefir) oraz owoce i warzywa. Z programu korzystało 1758 uczniów. W skontrolowanych placówkach funkcjonowały 4 sklepiki szkolne oraz 6 automatów z żywnością. Wszystkie spełniały wymagania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

W 1 skontrolowanej szkole podstawowej znajduje się fontanna z wodą do picia, podłączona do wody wodociągowej, zgodnie z wytycznymi Państwowego Zakładu Higieny - „Zasady udostępniania wody wodociągowej dzieciom w placówkach szkolno-wychowawczych – bezpieczne formy i zalecenia higieniczno-sanitarne.” Ze względu na stan zagrożenia epidemicznego urządzenie to nadal jest wyłączone z użytkowania.

2.6.11. Wypoczynek dzieci i młodzieży.

W roku sprawozdawczym w elektronicznej bazie wypoczynku na terenie powiatu kolskiego, zgodnie z wykazem zgłoszono i zarejestrowano do Kuratorium Oświaty 2 turnusy wypoczynku zimowego (w jednej placówce) oraz 6 turnusów wypoczynku letniego (w czterech placówkach) w miejscu zamieszkania dla dzieci i młodzieży.

Podczas trwania wypoczynku zimowego przeprowadzono 1 kontrolę placówki, na której wypoczywało 14 uczestników. Podczas trwania wypoczynku letniego przeprowadzono 4 kontrole placówek, na których wypoczywało ogółem 124 uczestników. W wypoczynku letnim i zimowym nie odnotowano tzw. placówek „dzikich”. Oceniano stan sanitarny placówek i warunki do utrzymania higieny osobistej uczestników – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W związku z zakończeniem stanu epidemii Covid-19 zwiększyła się liczba uczestników wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w porównaniu z 2021 rokiem (82 uczestników w 2021 roku, 124 uczestników w 2022r.)

Placówki były przygotowane prawidłowo, zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku zimowego i letniego, oferowały dla uczestników różnorodny program. We wszystkich placówkach wypoczynków była zapewniona opieka zdrowotna. Nie odnotowano przypadków zachorowań, urazów, wypadków oraz zatruc pokarmowych uczestników wypoczynku. Stan sanitarny i techniczny pomieszczeń, obiektów sportowych i bloków żywieniowych nie budził zastrzeżeń.

3. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

Podstawowe kierunki działań oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia wynikają z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa. Dotyczą one w szczególności promowania zdrowego stylu życia oraz realizacji programów polityki zdrowotnej państwa.

Sytuacja epidemiologiczna spowodowana zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 przyczyniła się do realizacji działań promujących zdrowie i zapobiegających zakażeniom i rozprzestrzenianiu się wirusa.

Zgodnie z planem na rok 2022 inicjowano, koordynowano oraz podejmowano działania dotyczące następujących zagadnień:

- profilaktyki tytoniowej
- profilaktyki nowotworowej,
- profilaktyki w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyki innych chorób zakaźnych,
- narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych,
- racjonalnego odżywiania,
- propagowania szczepień ochronnych,
- promowania zdrowego stylu życia, w tym rolnictwa ekologicznego,
- zapobiegania zatruciom pokarmowym.

Na terenie powiatu kolskiego realizowane były programy edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim.

Profilaktyka tytoniowa

W ramach profilaktyki tytoniowej podejmowane były działania, mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się nałogu palenia tytoniu zarówno wśród dzieci, młodzieży jak i wśród dorosłych a także zmniejszenie liczby osób palących.

W placówkach oświatowych realizowane są programy edukacyjne:

„Czyste powietrze wokół nas”-

To program edukacyjny skierowany do dzieci 5 i 6-letnich. Jego celem jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy a także zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. W roku 2022 Program realizowany był w 28 placówkach oświatowych powiatu kolskiego na 46 zarejestrowanych, co stanowi 35 % placówek tego typu.

„Bieg po zdrowie” W roku 2022 r. na terenie powiatu kolskiego realizowana była kolejna edycja programu profilaktyki antytytoniowej skierowanego dla klas IV szkół

podstawowych „Bieg po zdrowie”. W realizacji programu wzięło udział 21 placówek z terenu powiatu, co stanowi 48,8 % szkół podstawowych.

W ramach działań przeciwytytoniowych zorganizowano XXII edycję konkursu pod hasłem „**Palić, nie palić – oto jest pytanie?**” skierowaną dla uczniów klas V szkół podstawowych powiatu kolskiego. Zadaniem konkursowym było przygotowanie prezentacji multimedialnej na temat szkodliwości palenia tytoniu i inhalowania **e-papierosów**. Celem konkursu było poszerzenie wiedzy uczniów na temat negatywnych skutków palenia tytoniu oraz promowanie zdrowego stylu życia wolnego od palenia. W etapie powiatowym wzięło udział 5 uczniów z 5 placówek oświatowych, z których laureatką została uczennica Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Kościelecu, ul. Szkolna 9, 62-604 Kościelec, której praca została przesłana na etap wojewódzki konkursu.

„Światowy Dzień Bez Tytoniu” oraz „Światowy Dzień Rzucania Palenia”.

Podjęwając działania profilaktyczno-edukacyjne w zakresie profilaktyki palenia tytoniu w sposób szczególny edukowano mieszkańców naszego powiatu podczas obchodów „**Światowego Dnia Bez Tytoniu**”, oprócz informowania w mediach społecznościowych i przekazywania informacji do mediów lokalnych, zorganizowano w Holu Ratusza Miejskiego w Kole stoisko profilaktyczno-edukacyjne, w ramach którego dokonywano: pomiaru tlenu węgla w wydychanym powietrzu, pomiaru ciśnienia tętniczego krwi oraz zachęcano palących mieszkańców Koła odwiedzających Ratusz do zaprzestania palenia tytoniu, wskazując na jego negatywne skutki dla zdrowia swojego i bliskich. Działania antytytoniowe skierowane do mieszkańców naszego powiatu z tytułu obchodów „Światowego dnia bez tytoniu” podejmowano również w formie stoisk edukacyjnych na festynach „Biegówki Majowej w Powierciu” oraz „Zagrożenia to zniszczenia”. Tematyka antytytoniowa dominowała także w ramach obchodów „**Światowego Dnia Rzucania Palenia**” podczas którego przeprowadzono dla uczniów prelekcje – szkolenia zgłębiające tematykę szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów, metod wspomagających osoby chcące zerwać z nałogiem oraz korzyści płynących z rzucenia nałogu, natomiast w holu budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Kole przy, pracownicy PSSE w Kole zorganizowali stoisko profilaktyczno-edukacyjne, podczas którego udzielano informacji na temat szkodliwości palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów. Wykonywano badania zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokolizera, a także informowano o możliwościach uzyskania pomocy za pośrednictwem Telefonicznej Poradni Pomocy Palącym i/lub Bezpłatnej Poradni Antynikotynowej w Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Poznaniu przekazując dane kontaktowe osobom chcącym zerwać z nałogiem.

„Mamo, tato - co Wy na to?”

Program edukacyjny „Mamo, Tato – co Wy na to?” skierowany jest do dzieci w wieku przedszkolnym 5-6 letnich, ich rodziców i/lub opiekunów. Celem Programu jest zwrócenie uwagi osób dorosłych zaangażowanych w opiekę nad dziećmi - przede wszystkim rodziców - na specyfikę rozwoju dzieci, istotę zmian psycho - fizycznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości a także kryzysy. Podniesienie poziomu wiedzy osób dorosłych na temat wybranych elementów rozwoju dzieci ma zadanie uwrażliwienie ich na potrzeby „małego” człowieka, budowanie relacji pełnych wzajemnego szacunku i poczucia bezpieczeństwa oraz uświadomienie rodzicom roli jak wielką rolę odgrywają w rozwoju własnego dziecka. W powiecie kolskim do programu przystąpiło 283

przedszkolaków z 21 placówek objętych programem, co stanowi 48% placówek w powiecie kolskim.

Skąd się biorą produkty ekologiczne

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to ogólnopolski program edukacyjny dla dzieci przedszkolnych opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ponieważ w okresie przedszkolnym kształtują się postawy determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia, dlatego też istotne jest edukowanie dzieci w zakresie prawidłowego żywienia już od najmłodszych lat. Utrwalane wówczas przyzwyczajenia zdrowotne i nawyki decydują o późniejszym stylu życia. Z dotychczas przeprowadzanych obserwacji i badań wynika także, że żywność ekologiczna może mieć związek ze zdrowszym stylem życia co sprzyja mniejszemu prawdopodobieństwu nadwagi i otyłości.

Grupą, do której skierowany jest ten program, są dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Głównym celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy dzieci na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie od najmłodszych lat właściwych nawyków żywieniowych.

Do celów szczegółowych programu należy:

- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

Program ten jest skierowany również do rodziców i opiekunów dzieci, gdyż zwiększa to skuteczność programów profilaktycznych a zdobyta wiedza i umiejętności dzieci będą miały szansę zostać zastosowane w codziennym życiu.

Do programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne” w powiecie kolskim przystąpiło 385 przedszkolaków oraz 243 rodziców z 13 przedszkoli i/lub oddziałów przedszkolnych, co stanowi 28 % ogółu placówek przedszkolnych.

„ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ?”

W ramach tego profilaktycznego programu prowadzono działania w zakresie przeciwdziałania uzależnień od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. Skierowany jest on przede wszystkim do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców. Wyjątkowość tego programu polega na nowoczesnym podejściu do profilaktyki uzależnień. Promując tryb życia wolny od uzależnień uwaga skupiana jest przede wszystkim na wartościach ważnych dla młodych ludzi, takich jak miłość, rodzina czy bezpieczeństwo oraz na tym, jak nadużywanie tych substancji może negatywnie wpływać na te wartości. W programie nie chodzi o zwykłe zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, ale ujęcie ich w kontekście macierzyństwa i ojcostwa, gdyż w tym kontekście zachowania te mogą być bardzo szkodliwe. Program ma wzbudzić u młodzieży refleksję nad ważnymi dla nich wartościami jak zdrowie, miłość i wolność, gdyż są one tu rozumiane jako elementy sprzyjające odpowiedzialnej miłości oraz zdrowiu i prawidłowemu

rozwojowi kolejnego pokolenia. Do realizacji programu „Ars, czyli jak dbać o miłość” w powiecie kolskim przystąpiło 7 szkół ponadpodstawowych, natomiast zrealizowało go 6 szkół dla 394 uczniów. Stanowi to 12.6 % uczniów szkół, wśród których program był realizowany.

„WYBIERZ ŻYCIE – PIERWSZY KROK”

Działania podejmowane w zakresie realizacji programu edukacyjnego poświęconego profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy dla uczniów szkół ponadpodstawowych, oparte były w szczególności na założeniach stworzenia świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywoływanych zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) u młodych ludzi. Ponieważ problem raka szyjki macicy nie może być kwestią wstydlivą i unikaną dlatego bardzo istotne jest wzbudzenie świadomości realnego zagrożenia zakażeniem HPV i jego konsekwencji, co pozwoli przygotować młodych ludzi do dorosłego życia. Bardzo istotne znaczenie podczas realizacji ww. programu jest łączenie problemu raka szyjki macicy ze stanem zdrowia prokreacyjnego, dlatego podczas realizacji programu poruszane były kwestie dostępnych obecnie sposobów profilaktyki wtórnej (badania cytologiczne) i pierwotnej (szczepienia profilaktyczne), które powinny być powszechnie znane, aby umożliwić ich jak najbardziej optymalne zastosowanie. Ze względu na fakt, że szkoły ponadpodstawowe są miejscem, gdzie można dotrzeć do szerokiego grona młodych ludzi, prowadzenie edukacji prozdrowotnej na temat raka szyjki macicy do szkół, pozwala przyczynić się do podnoszenia poziomu wiedzy i inicjowania dyskusji, dzięki którym ma wzrosnąć motywacja kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym oraz dostarczania informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne, (Im wcześniej będzie rozpoczęte leczenie, tym łatwiejsza będzie kuracja).

Realizacja programu „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” prowadzona była w ramach ścieżki edukacyjnej (między-przedmiotowej) – edukacji prozdrowotnej oraz w trakcie lekcji przedmiotowych, takich jak biologia, wychowanie do życia w rodzinie, a także w czasie innych zajęć np. godziny wychowawczej. Poszczególni nauczyciele mogli włączać treści programowe do prowadzonych przez siebie lekcji (także podczas zajęć on-line).

W roku szkolnym 2021/2022 udział w programie „Wybierz Życie Pierwszy Krok” zadeklarowało 6 szkół ponadpodstawowych. Zrealizowały go jedynie 3 placówki. Pozostałe szkoły przekazały informacje o znacznych utrudnieniach w realizacji programu z powodu trwającej pandemii wirusa SARS-CoV-2 oraz następnie stanu zagrożenia epidemią.

Profilaktyka HIV/AIDS

Działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS prowadzone są w oparciu o Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV. Celem profilaktyki HIV/AIDS jest ograniczanie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV w Polsce, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji w zakresie HIV/AIDS, poprawa jakości życia w sferze psychospołecznej osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich, poprawa jakości i dostępu do diagnostyki i opieki medycznej nad ludźmi żyjącymi z HIV/AIDS oraz osobami narażonymi na zakażenie HIV. Adresatami programu jest społeczeństwo powiatu kolskiego ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży ze szkół ponadpodstawowych.

W ramach realizacji profilaktyki HIV/AIDS przeprowadzono dla młodzieży ze szkoły ponadpodstawowej szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV”, gdzie przedstawiciele uczniów ze szkoły jako liderzy mający za zadanie dzielić się pozyskaną wiedzą z innymi uczniami zostali zapoznani z najnowszą wiedzą dotyczącą HIV/AIDS, metodami zapobiegania, leczenia a także aspektami etycznymi i prawnymi zachowania się w stosunku do osób zakażonych/chorych na HIV/AIDS.

W ramach realizacji profilaktyki HIV/AIDS, podjęto także działania edukacyjno – informacyjne, w które wpisuje się akcja „**Bezpieczne Walentynki 2022**” – z tej okazji przekazano drogą elektroniczną do placówek oświatowych informacje dotyczące aktualnych danych epidemiologicznych, grafików oraz materiałów informacyjnych na temat HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową. Informacje te umieszczono także na stronie internetowej Stacji oraz Facebook.

Z okazji obchodów **Światowego Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS** przypadającego na 3 niedzielę maja oraz **Światowego Dnia AIDS** przypadające 1 grudnia umieszczono na stronie internetowej PSSE Koło oraz Facebook informacje mające przybliżyć społeczeństwu istotę profilaktyki i diagnostyki w kierunku HIV/AIDS, a także udostępniono nazwy instytucji wspierających osoby borykające się z dylematami postępowania w przypadku możliwości podejrzenia zarażenia się HIV oraz adresy punktów konsultacyjno-diagnostycznych (PKD) w których anonimowo i bezpłatnie można przebadać się w kierunku wykrycia obecności w organizmie wirusa HIV. W dniu 1 grudnia 2022r. w budynku Starostwa Kolskiego przy ul. Sienkiewicza 21/23 odbyła się XXVIII Powiatowa Olimpiada Wiedzy HIV/AIDS 2022. Wzięło w niej udział 20 uczniów ze szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu kolskiego wyłonionych podczas szkolnych eliminacji wiedzy o HIV/AIDS.

W ramach działań profilaktycznych dotyczących profilaktyki HIV-AIDS, nasz powiat wziął także udział w **konkursie „Nie daj szansy AIDS”**. Konkurs składał się z trzech etapów: szkolnego, powiatowego i wojewódzkiego. Uczennica reprezentująca Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Kłodawie, której pracę wyłoniono z etapu szkolnego konkursu, awansując do etapu powiatowego, reprezentowała nasz powiat na etapie wojewódzkim, dając przykład i zachęcając innych do takiej formy przekazywania wiedzy.

Interwencje nieprogramowe.

Działania związane z profilaktyką w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i innych środków psychoaktywnych (dopalaczy) mają na celu wzrost świadomości społecznej na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu ludzkiego.

Działania dotyczące tej tematyki dają także możliwość poszerzenia wiedzy w praktyczne wskazówki do podejmowania działań prewencyjnych w ramach działań wychowawczo - profilaktycznych w szkołach oraz w profilaktyce domowej. Zakres tematyczny programu pozwala by nauczyciele, rodzice i młodzież poszerzali wiedzę umożliwiającą właściwe rozpoznanie zagrożeń związanych z nowymi narkotykami oraz nabywali praktycznych umiejętności postępowania w obliczu pojawiających się sytuacji problemowych. Ponieważ środowisko szkolne i rodzinne odgrywa istotną rolę w kształtowaniu prawidłowych postaw i zachowań prozdrowotnych wzajemnie się uzupełniając dlatego wobec narastających niekorzystnych i niebezpiecznych dla życia i zdrowia zjawisk, zachodzących w społeczeństwie wynikających z używania nowych substancji psychoaktywnych,

podejmowanie wspólnych działań jest szczególnie cenne i pożądane. Profilaktyka używania narkotyków, w tym nowych narkotyków podejmowana na terenie powiatu kolskiego jest realizowana głównie we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Kole.

W ramach wspólnych działań przeprowadzono szkolenia dla młodzieży z najstarszych klas szkół podstawowych, uczniów szkół średnich, a także młodzieży zamieszkującej w bursie szkolnej. Młodzi ludzie mogli dowiedzieć się jakie zagrożenia zdrowotne i skutki prawne niesie ze sobą zażywanie dopalaczy i środków psychoaktywnych. Działania profilaktyczne dotyczące tej tematyki były także podejmowane w ramach stoisk profilaktyczno-edukacyjnych funkcjonujących podczas festynów plenerowych, które odbywały się na terenie całego powiatu kolskiego (Kościelec, Przedecz, Kłodawa, Koło, Powiercie).

Profilaktyka Raka Piersi

Działania profilaktyczne podejmowane w ramach oferty edukacyjnej PSSE w Kole poruszają niezwykle trudną tematykę profilaktyki nowotworów piersi. Skierowane są do wszystkich mieszkańców powiatu. Dotyczą nie tylko płci żeńskiej ale także męskiej, będącej wsparciem dla kobiet oraz mogącej wpływać na szybkie podejmowanie decyzji dotyczącej procesu diagnostyki i leczenia raka piersi. Rak piersi to nowotwór złośliwy, którego symptomy zarówno kobieta jak i mężczyzna mogą rozpoznać sami np. podczas samodzielnego badania piersi.

Celem prowadzonej profilaktyki jest zmniejszenie ryzyka zachorowania na raka piersi poprzez dostarczenie wiedzy na temat epidemiologii, czynników ryzyka, objawów chorobowych, profilaktyki oraz nauki samobadania piersi.

Edukację w tej tematyce prowadzono w formie szkoleń, zarówno dla placówek oświatowych (4 szkoły podstawowe, 5 szkół ponadpodstawowych), zakładów pracy (1 zakład pracy), a także dla innych ugrupowań/stowarzyszeń czy mieszkańców gminy (Dzienny Dom Senior Plus

w Kole, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Dąbiu, Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej w Przedczu – Różowy Marsz) zainteresowanych powyższą tematyką, które chciały uaktualnić i poszerzyć swoją wiedzę w tym zakresie. Łącznie przeprowadzono 15 szkoleń dotyczących tej tematyki. Dzięki nim zainteresowane osoby mogły przećwiczyć także technikę i zasady prawidłowego badania na fantomie wyposażonym w guzki imitujące zmiany nowotworowe o różnych wielkościach. Praktyczne działania edukacyjne dotyczące samobadania piersi podejmowane były także podczas festynów i akcji letnich, które odbywały się na terenie powiatu kolskiego.

Profilaktyka raka piersi wpisana jest na stałe w działania PSSE w Kole, które będą kontynuowane w kolejnych latach na terenie powiatu kolskiego.

Inne przedsięwzięcia, do których organizowania przylączyła się Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kole.

„Mały kleszcz-duży problem”

Projekt informacyjno-edukacyjny, który powstał ze względu na gwałtowny wzrost liczebności kleszczy oraz zwiększenia się obszarów ich występowania ma na celu poprawienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych z nimi zagrożeń oraz profilaktyki chorób odkleszczowych. Informacje dotyczące etapów rozwoju kleszczy, miejsc ich żerowania, ukąszeń, wiadomości dotyczące sposobów postępowania po ukąszeniu przez kleszcza a także profilaktyki i diagnostyki chorób odkleszczowych były przekazywane drogą elektroniczną za pośrednictwem strony internetowej PSSE Koło, Facebooka, a także podczas szkoleń przeprowadzanych w okresie wiosenno-letnim z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi.

Podczas realizacji ww. projektu podejmowano współpracę z : Komendą Powiatową Policji w Kole, WOPR Oddz. Koło, PCK Oddz. Koło, Komendą Powiatową Straży Pożarnej w Kole i w Koninie, OSP Brdów, Urzędem Gminy w Kościelcu, Szkołą Podstawową w Chodowie, oraz Urzędem Miasta i Gminy Kłodawa.

Wypoczynek zimowy i letni.

W ramach akcji „**Bezpieczne ferie**” i „**Bezpieczne wakacje**” prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dla uczestników zimowego i letniego wypoczynku, podczas którego promowano zdrowy styl życia przypominając o zasadach zdrowego odżywiania i zachęcając do aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu. Przestrzegano także przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego na organizm człowieka oraz przypominano o bezpiecznym korzystaniu z kąpeli słonecznych, ryzyku kontaktu z kleszczami oraz o chorobach przez nie spowodowanych.

Przypominano także o podstawowych zasadach higieny (w tym w szczególności higieny mycia i dezynfekcji rąk), oraz obowiązujących zasadach bezpiecznych zachowań w kontekście ochrony przed zakażeniami i rozprzestrzenianiem się wirusów. Chętni uczestnicy spotkań otrzymywali materiały edukacyjno - informacyjne dotyczące wybranej tematyki promującej zdrowie. Do działań edukacyjnych dołączała się Komenda Powiatowa Policji w Kole.

Działalność oświatowo-zdrowotna prowadzona była w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, zgodnie z „Planem zasadniczych zamierzeń Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole na rok 2022“. Realizacja programów oświatowo - zdrowotnych, przebiegała zgodnie z założeniami programowymi. Należy podkreślić, że wszelkie działania profilaktyczno-edukacyjne podejmowane przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole skierowane do mieszkańców powiatu kolskiego, spotykały się z pozytywnym odbiorem i ogólną aprobatą społeczeństwa.

W roku 2022 w placówkach oświatowych przeprowadzono 26 wizytacji z zakresu działalności oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, a także dokonano ocen realizacji programów profilaktyczno-edukacyjnych.

Współpraca.

Wszelkie informacje o działaniach profilaktyczno - edukacyjnych mających na celu promowanie zdrowia w powiecie kolskim w większości przekazywane były do mediów.

Podczas realizacji zadań współpracowano z wieloma instytucjami i organizacjami tj.:

- Redakcja Przeglądu Kolskiego,
- TV Kablowa w Kole,
- Starostwo Powiatowe w Kole, Urzędy Miast i Gmin powiatu kolskiego,

- Redakcja portalu internetowego e –kolo.pl,
- Redakcja portalu internetowego „Okragle Miasto”,
- Komenda Powiatowa Policji w Kole,
- Miejski Ośrodek Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Kole,
- Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Kole,
- Miejski Dom Kultury w Kole,
- Placówki Oświatowe - dyrektorzy szkół wszystkich typów, nauczyciele, pedagodzy szkolni, pielęgniarki i higienistki szkolne,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Stowarzyszenia zrzeszające seniorów i osoby niepełnosprawne,

4. Podsumowanie.

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole realizował zadania związane ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzeniem działań przeciwepidemicznych w warunkach trwającej epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, a od maja 2022r. trwającego stanu zagrożenia epidemicznego.

Działania kontrolno-represyjne za rok 2022 przedstawione zostały tabeli.

DZIAŁANIA KONTROLNE I REPRESYJNE
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNEJ W KOLE ZA ROK 2022*

Liczba jednostek nadzorowanych	liczba kontroli/ wywiadów epidemiologicznych	Liczba pobranych prób	liczba wydanych postanowień	liczba wydanych decyzji	liczba nałożonych mandatów	
					ogółem	Kwota (zł)
2678	2164 kontrole sanitarne / 2998 wywiadów epidemiologicznych	527	173	814	149	26 680

Działania PPIS w Kole w roku 2022 zbyły zgodne z głównymi kierunkami działań Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kole oraz zapewniły realizację głównego celu działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu kolskiego, którym jest doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (PIS) z wykorzystaniem usług cyfrowych. Zapewniono bezpieczeństwo sanitarne i epidemiologiczne

powiatu kolskiego.

W przedłożonym opracowaniu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole przedstawił sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kole w roku 2022.

Kontynuowany będzie nadzór sanitarny, na podstawie obowiązujących przepisów prawa w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców, w tym ze względu na trwający stan zagrożenia epidemicznego.

(podpis)

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Kole

mgr Ewa Lewicka
Specjalista epidemiolog
(podpis nieczytelny)